

Leto XXXIV. Številka 63

V letu novitelj: občinska konferenca SZDL
Mestne skupnosti, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Trdit - Izdaja: Časopisno podjetje
Glas Kranj - Glavni urednik Igor Slavec
Odgovorni urednik v. d. Jože Košnjek

G LASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

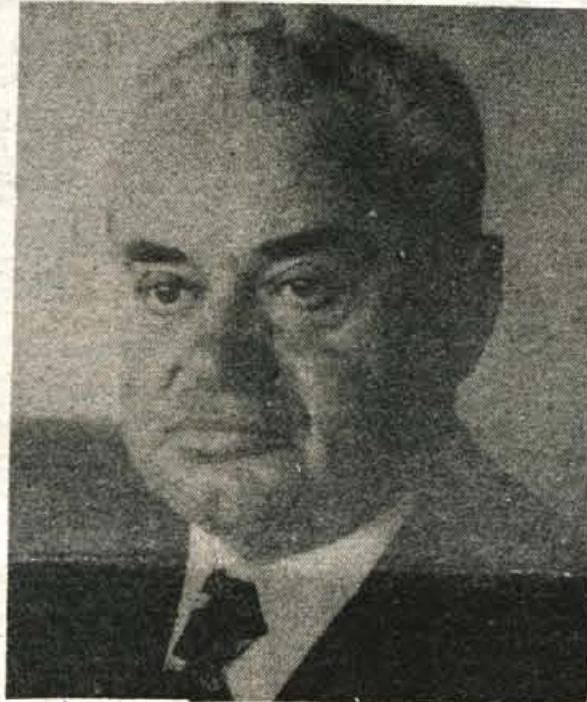
GLAS

Stevan Doronjski

V soboto se je Jugoslavija v globoki žalosti poslala od svojega velikega sina Stevana Doronjskega, člena predsedstva centralnega komiteje Zveze komunistov Jugoslavije in člena predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije! Domovina je siromašnejša za velikega moža, revolucionarja, iskrenega komunista in zavzetega borca za samoupravno socialistično družbo. Poslovil se je mož, ki je desetletja hrabro stal ob strani Tita, bil eden njegovih najožih sodelavcev in uresničevalcev vrednot naše samoupravne socialistične družbe. Velika izguba je smrt Stevana Doronjskega za delavski razred in narode ter narodnost Jugoslavije. K politiku je legal, ko bi bila še kako dobrodošla njegova beseda, njegova izkušnja, njegov preprost in razumljiv nasvet, njegova odločnost, njegov trezen premislek, tako značilen zanj pred vsakomodo odločitvijo. Odsek je iz naših vrst, sta zapisali v izjavi ob smrti predsedstvi ZKJ in SFRJ, ko se Zveza in vsa naša družba bojuje za rešitev zapletenih problemov materialnega in družbenega razvoja jugoslovanskega svobodnih prizvajalcev. Stevan Doronjski se je za vedno poslovil v trenutku, ko so revolucionarne osebnosti njegovega kova še kako potrebine naših družbi. Zato je izguba za naš delavski razred, za narode in narodnosti Jugoslavije, še večja! Domovina je jokala, ko so Stevana Doronjskega v soboto v Novem Sadu polagali k večnemu počitku. Njega ni več, ostaja pa spomin nanj, ostajajo nezbransi sledovi, ki jih je uriseval v vsa naša prizadevanja za napredek naše samoupravne, socialistične in neuvrščene Jugoslavije.

Bogat je bilo življenje pogumnega moža Stevana Doronjskega. Rodil se je 26. septembra 1919 v sremski vasi Krčedin. Siromašna je bila njegova družina. Stevo je odšel v svet, tedaj tako krut do sremskih delavcev in kmetov. Leta 1939 je Stevan Doronjski končal gimnazijo v Sremskih Karlovcih. Dozoreval je v zrelega revolucionarja in naprednjaka, ki je vedel kaj hoče in kaj mu je storiti dolžnost. Član Skoja postane namreč že leta 1936. Zatem pa ustanovi aktiv na gimnaziji. Leta 1939 postane član jugoslovanske Komunistične Partije. Njegova revolucionarna politična aktivnost nadaljuje tudi na Veterinarski fakulteti v Beogradu, na katero se je vpisal.

Začetek vojne Steva ne najde nepripravljenega. Prevzel je pomembne vojaške in politične dolžnosti v narodnoosvobodilnem boju Srema, Vojvodine in Srbije. Ogromno delo je opravil Stevan Doronjski v Skoju, potem pa v Komunistični partiji oziroma Zvezki komunistov Jugoslavije, v organih ljudske oblasti in drugih pomembnih organih. Navezan je

bil na svojo sremsko zemljo, na Vojvodino. Zelel je in si prizadeval, da bi ta dragocena zemlja ponudila ljudem čim več hrane. Čeprav hudo bolan, je delal in delal, kot da bi vedel, da mora v kratko odmerjenem času še veliko postoriti. Podpredsednik predsedstva SFRJ je postal, nato pa predsednik predsedstva CK ZKJ. Partija mu je zaupala to dolžnost v težkih trenutkih, ko so moči predsednika Tita pešale in ko se je poslovil od nas. Prijavljen je bil Stevo med ljudmi, ker je bil tako preprost in skromen. Takšnega ga je naredilo življenje, takšnega ga je naredila pot borca in revolucionarja. Številna visoka domača in tuja odlikovanja je prejel tovaris Stevo. Cenil jih je in vedno poudarjal, da ta odlikovanja niso samo njegova zasluga, ampak predvsem zasluga tovarišev s Titom na celu, s katerimi je Stevan Doronjski delal. Živo se ga spominjam, kako globoko ganjen se je z izbranimi besedami v imenu jugoslovanskih komunistov poslovil od predsednika Titu, svojega velikega prijatelja in vzornika.

Takšen je bil Stevan Doronjski in tak bo za vedno na naših mislih in dejanh. Hvala, tovaris Stevo, za vse, kar si nam plemenitega in velikega del!

J. Košnjek

Odliten obisk – 31. gorenjski sejem v Savskem logu v Kranju je prve tri dni obiskalo rekordno število obiskovalcev, kar 60.000. Prireditelji vsekakor takšnega obiska niso pričekovali; obiskovalci pa so s sejmom zadovoljni, tako z gostinsko ponudbo kot s ponudbo naših trgovskih in drugih organizacij. Ponudba je raznovrstna, kreditni pogoji pri nekaterih proizvodih tudi ugodni. Zelo povprašujejo po kmetijskih strojih, predvsem traktorjih. Vstopnina je nizka, 30 dinarjev, parkiršček je urejen, z banko pa so se tudi dogovorili. da številni obiskovalci iz inozemstva lahko plačujejo vstopnino v devizah. Avgostovski sejem pa znova dokazuje, da je Kranj primerno središče za sejemske dejavnosti, saj prihajajo obiskovalci z vse Gorenjske, Ljubljane in iz drugih republik.

ZA VSAKDANJO RABO...

Kranj, torek, 18. 8. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Poti in stranpoti mesarjev

Eno so družbeno sprejeti cilji in naloge, ki naj bi pivedle k ustavljivosti našega gospodarstva, drugo je naše obnašanje. Značilen primer, ki bo dobil svoj epilog tudi pred sodiščem, kako se nikdar in še najmanj v teh zaostrenih pogojih ne sme ravnati, so prestopki in kazniva dejanja slovenskih klavnic in zasebnih mesarjev. Bolj ali manj so se pozivljali na odlok o nadomestilih pri cenah mesa in na navodilo o uveljavljanju nadomestila, ju kršili, nedosledno izvajali in tako povzročili družbi precejšnjo škodo. Kolikšna je ta, zaenkrat še ni moč reči, saj so republiški in občinski tržni inšpektorji še na delu.

Z denarnimi nadomestili naj bi dosegli, da nekateri živiljenjsko nujni izdelki (kruh, olje, sladkor, meso) ne bi bili predragi za povprečen občanov žep. Polovico sredstev za to naj bi prispevali iz občinskih in drugih del iz republiškega proračuna. Zasebni in družbeni mesarji so na podlagi omenjenega odloka lahko uveljavljali od 23. februarja do 19. maja pri kilogramu govejega mesa nadomestilo 20,62 dinara, za junetino 26,95, za telino 29,88, za svinjetino 26,43 in za kilogram piščančnjega mesa 32,16 dinara. Od 20. maja do 30. septembra znaša nadomestilo za kilogram svinjskega mesa šest dinarjev in za kilogram piščančnjega mesa petnajst dinarjev.

Toda denarna nadomestila so začela kaj hitro ubirati svoja pota. Pozorni so postali inšpektorji v šmarski občini. Tamkajšnji mesarji so zahtevali 4,25 milijona nadomestil – toliko, kot bi vsak prebivalec občine vsak dan pojedel več kot pet kilogramov mesa. Neverjetno in nemogoče! Zatem je republiški tržni inšpektoriat v sodelovanju z republiško veterinarsko upravo opravil kontrolno upravičenosti zahtevkov za nadomestila pri cenah mesa v šestih izmed 37 klavniško predelovalnih delovnih organizacij. Pri petih izmed njih – v ABC Pomurka, mesna industrija Murška Sobota, Tovarni mesnih izdelkov Maribor Košaki, Mesnini Celje, Emoni Ljubljana in KGP Kočevje – so ugotovili nepravilnosti in le pri Mercatorju – tovarna mesnih izdelkov Ljubljana so se držali črk odloka in navodila. Sorazmerno velik znesek sta zahtevali tudi Mesna industrija Gorenjska in Kmetijsko živilski kombinat Kranj, vendar še ni ugotovljeno, kolikšen del je utemeljen in kolik neupravičen. Delovne organizacije klavniško predelovalne industrije so z višjimi zahtevki krile del svoje poslovne izgube, saj so bile primorane kupovati živilo zunaj republike po znatno višji ceni, kot pa je določena za Slovenijo. Klavnice so meso dražje kupljene živine prodajale po višji ceni, kar ni v skladu z določili odloka.

Če so družbeni mesarji skušali z nadomestili vsaj deloma omiliti težak finančni položaj (ki bi ga kljub temu morali reševati po družbeno priznani poti), pa za zasebne mesarje gornje »opravičilo« ne more veljati. Občinski inšpektorji so pri kontrolnem pregledu poslovanja odkrili pri polovici od 37 slovenskih samostojnih mesarjev previsoke zahtevke po nadomestilu. Tako je nek ljubljanski mesar zahteval za obdobje od 23. februarja do 19. maja izplačilo nadomestil v višini 916 tisoč din, toda v resnici je bil upravičen le do 437 tisočakov. »Grešniki« imamo tudi na Gorenjskem. Zasebni mesar iz kranjske občine je upravičen zahtevku »dodatak« v predlog izplačila še dodatnih (neupravičenih) 320 tisoč!

Slovenski zasebni in družbeni mesarji so odlok in navodilo o nadomestilu pri cenah mesa izigrali na različne načine. Uveljavljali so nadomestilo tudi za tisto meso, ki je bilo predelano v mesne izdelke, ter za večje količine, kot so ga resnično prodali. Sveže meso so prodajali po višjih maloprodajnih cenah, kot so bile predpisane za to obdobje. Nekateri so zahtevali »dodatek« k ceni tudi za meso, ki je bilo prodano pred uveljavljitvijo odloka.

C. Zaplotnik

31. Gorenjski sejem

Pestra in bogata izbira

Kranj – Na prek 25.000 kvadratnih metrih notranjih in zunanjih in v Savskem logu v Kranju se petek, 14. avgusta, dopoldne tradicionalna prireditev 31. gorenjski sejem. Odprt je predstavnik izvršnega sveta kranjske občine skupštine Milan Bajželj. Pri-

ložnostne slovesnosti ob otvoritvi pa so se udeležili predstavniki javnega in družbenega oziroma gospodarskega življenja Gorenjske in republike ter zamejstva.

Milan Bajželj je ob tej priliki poudaril, da je kranjske sejemske prireditve, od katerih imajo posebno

nekaterе že bogato tradicijo, treba tudi v prihodnje čim bolj negativi in kvalitetno izpolnjevati ter bogatiti. Kranj namreč z bližino letališča, bodočo avtomobilsko cesto, z novim mostom čez Savo in bodočo vpad-

Nadaljevanje na 2. str.

ČERNI ZABAVNO GLASBENI PROGRAM

torek 18. 8. ansambel SIBILA
sreda 19. 8. ansambel HAZARD

četrtek 20. 8. ansambel PLAZ in Vinko Šimek

na 31. gorenjskem sejmu kranj 14.-24.8.'81

avtomobili
ZASTAVA

- OSEBNI
- DOSTAVNI
- TOVORNI

ZASTAVA AVTO
LJUBLJANA

PO JUGOSLAVIJI

Slovo
od Aleša Beblerja-
Primoža

Z vojaškimi častmi so v petek popoldne pokopali na ljubljanskih Žalah - Navju ar. Aleša Beblerja-Primoža, člana sveta federacije, družbenopolitičnega delavca, diplomata, borca, narodnega heroja in publicista. V imenu slovenskega političnega vodstva se je od pokojnika poslovila Vida Tomšič, Radomir Radović mu je spregovoril v imenu zveznega sekretariata za zunanje zadeve, Stane Bobnar v imenu španskih borcev, prijateljske besede in pesem pa mu je v slovo namenil pesnik Matej Bor.

Kraigher
častni občan
Kozjanskega

Na pobudo borcev in aktivistov, ki so v času NOB delovali na Kozjanskem, so delegacije občinske skupščine Brežice, Krško, Laško, Sevnica, Sentjur pri Celju in Smarje pri Jelšah sprejele sklep, da podelijo naziv častnega občana kozjanskega območja predsedniku predsedstva SFRJ Sergeju Kraigherju. V listini o imenovanju so med drugim zapisali, da je življenjska pot in ustvarjalno delo Sergeja Kraigherja neizbrisno vtakno v organizirano oboroženo vstajo in socialistično revolucijo ter povojni in družbeni napredok Kozjanskega.

Cenejši nakup
za devize

Poleg tujcev in naših zdomcev na začasnom delu v tujini, bodo tudi vsi drugi jugoslovanski državljanji, ki imajo devize na bančnih računih in hranilnih knjižicah, te dni že lahko kupili z devizami nekatere izdelke od 3 do 25 odstotkov ceneje.

Novi odlok zveznega izvršnega sveta je začel veljati v soboto, 15. avgusta. Na podlagi tega odloka ne bo moč kupovati hrane, pičače, cigarete, kave, krvna, nakita oziroma takojimenovanih luksuznih izdelkov. Med tistimi izdelki, ki jih bo mogoče kupiti brez temeljnega prometnega davka, bo najnižji popust za tekstil, konfekcijo in obutev, za katere je temeljni prometni davek 3 odstotka. Pralne prake, vse vrste ivernih plošč bo mogoče kupiti za 4 odstotke ceneje. Razne keramične izdelke, bojlerje, pohištvo, vse izdelke bele tehnike - pralne stroje, hladilnike, likalnike, električne, plinske in kombinirane štedilnike, črnobele televizorje, radijske sprejemnike, šivalne stroje, usnje in izdelke, marmor, granit in drugo bo mogoče kupiti 8 odstotkov ceneje. Cement, pesek, razna tovorna vozila, barvni televizorji, termoakumulacijske peči, plastični in papirni izdelki, čolni in nekatere druge izdelke, kjer je temeljni prometni davek 17,4 odstotka, bo mogoče kupiti toliko ceneje. Največji popust bo za pomivalni stroj in sicer kar 25 odstotkov.

Kupci bodo brez zveznega prometnega davka lahko, kupili osebna vozila, za katere temeljni davek velja od 8 do 14 odstotkov, medtem ko ta ugodnost ne velja za automobile, kjer je zvezni davek 50 odstotkov.

Pri pretvarjanju deviz v dinarje bodo veljali tudi čeki in kreditna pisma, ki jih naši zdomci pošljajo domov svojim družinam. Tudi za tujce bo takšen nakup enostaven: devize lahko zamenjajo s tem, da pokažejo potni list.

Pionirska brigada Franceta Prešerna na MDA Kozjansko 81

Razgibano
brigadirsko življenje

Na mladinske delovne akcije so v prvih avgustovskih dneh odšle še zadnje brigade. Druge avgusta je na zvezno delovno akcijo Kozjansko 81 krenilo tudi 42 pionirjev brigade dr. Franceta Prešerna, v kateri so osnovnolci iz krajuške, tržiške in škofjeloške občine. Za njimi sta že dva tedna in v tem času so se povsem vživelji v brigadirsko življenje. V naselju v Sentvidu pri Planini so poleg njih še pionirji iz Maribora, Kraljeva in s Kosova.

Razgiban je brigadirski dan. Petnajst minut do šestih se v naselju oglaši že vsem pionirjem dobro znamenje »Hej, haj brigades«. Čez pet minut stojijo v zboru in na povelje »na desno« ter »trkom trk« - ena, dva, tri, štiri, dva, dva, tri, štiri se spravijo k jutranji telovadbi. Po zajtrku in pospravljanju postelj pripelje avtobus in mlade brigadirje odpelje na traso. Sprva so urejali okolico v Planini pri Sevnici, kjer je bila v nedeljo proslava ob prazniku občine Šentjur pri Celju, zatem so širili cesto v vasici Dobje. Delo na trasi traja od sedme do dvanaštih ure in v tem času so se na rokah, marljivih pionirjev pokazali tudi prvi žulji. Ne zastonj, saj redno presegajo normo, v nekaterih dneh celo za 40 odstotkov.

Opoldne pripelje na delovišče zoper avtobus in utrujene pionirje odpelje v brigadirsko naselje, kjer jih že čaka kosilo. Popoldne je čas za počitek in raznovrstne dejavnosti - za kroške, tečaje, predavanja, urejanje biltenov in stenčasov. Urice ob vsem tem hitro minevajo in ob sedmih zvečer brigadirji po pregledu zborna in prepevanju himne sputajo zastavo. Po večerni je zoper veselo, vrstijo se družabne igre, kulturni programi, predstavitve brigad ... Ob desetih se zasiši pesem »Hej, haj brigade« in s tem je konec še enega delovnega dne. V brigadirskem naselju zavlada popolna tišina ...

Sobota in nedelja je čas za počitek. Toda tudi takrat brigadirsko življenje na mladinski delovni akciji Kozjansko 81 ne zamre. Pionirska brigada dr. Franceta Prešerna je minulo soboto pomagala domaćinom v Sevnici. V nedeljo so v naselju izvedli obrambni dan: najprej so poslušali predavanje o konceptu splošnega ljudskega odpora in družbeni samozadržitvi, zatem so metali ročno bombo in streljali z malokalibrsko puško, si ogledali orožje in urili orientacijo s kompasom. Nauzdnej so se vse tri brigade pomerile še na orientacijskem pohodu. Gorenjska pionirska brigada je osvojila največ točk in zasluženo zmagala.

Sabina Jaklič

Tudi grobovi borcev
so naša skupna skrb

Če lahko rečemo, da so posamezna spominčka občutija - spomeniki in spominske plošče - dokaj vnetno negovana, saj so skrb na njihovo vzdrževanje in ureditve prevzete krajevne skupnosti in krajevne mladinske organizacije, pa ne moremo reči, da so grobovi na posameznih

pokopališčih vse osamlj. Za posamezne grobove namreč skrbijo predvsem svoji podilih borcev, takoči ali internerancev in to boljše ali slabše, kakor kdo in kje. Kaj pa tisti, ki tudi svojcov nimajo več, ali pa so daleč pred? Medtem, ko je na vseh pokopališčih še vedno bolje oskrbovan srebrni grob borcev, pa za mostno, odvajeno potrošniško družbo že ni mogoče reči in so nekateri grobovi skoraj zapuščeni in precej zanemarjeni. Na Gorenjskem so se v avgustu vratili občinski prazniki v spomin na prve žrtve, prve boje z okupatorjem, veliko se je govorilo, spominali so se vratili v stradalo leto 41, spominali smo se podilih, vendar pri podilih smo bili samo z bosedami, k bronu in kamnu smo polagali venec, ni bilo pa roke, ki bi opela samotni grob na kranjskem (in ne samo na kranjskem) pokopališču in rovinice, ki bi zrahljala zemljo in napravila prostor za nove roze ...

Morda bi občinska organizacija ZBB NOVJ pregledala stanje grobov podilih borcev ter opozorila na kulturno vzdrževanje grobov. Tam kjer pa svojcov ni več, pa naj bi urejanje grobov prevzela ali krajevna skupnost, ali borcevska organizacija sama, ali pa mladina. Tudi to je nad dolg, ki ga moramo poravnati.

I. Slavec

Pestra
in bogata
izbira

Nadaljevanje s 1. str.

nico vse bolj postaja pomembno prometno središče. Sedanjim in bodočim prometnim tokovom pa naj sledi in se vključi vanje tudi gospodarstvo. Lepa in izredno pomembna priložnost za vsestransko predstavitev družbenega oziroma gospodarskega razvoja in dosežkov pa so vsekakor tudi sejemske pridelite.

Na letošnjem sejmu sodeluje 388 razstavljavcev, med katerimi je tudi precejšnje zastopstvo iz tujine oziroma iz zamejstva. Domaci razstavljavci se na sploh uspešno predstavljajo tudi na sedanjih prireditvih, ki ima sicer bolj potrošno zabavni značaj. Vendar pa vseeno pogrešamo nekatera večja gorenjska podjetja. Precejšen poudarek na letošnjem sejmu so prirediteli in sodelujoči dali kmetijski mehanizaciji. Kot zanimivost poleg najrazličnejšega blaga za opremo pa velja omeniti predstavitev fotomateriala oziroma fotokino tehnike iz sosednjega Koroške, ogrevalne naprave, akustične aparate in avtomobile. Posebno skrb pa je prireditelj namenil tudi večnemu zabavnemu programu, ki traja do 23. Ur. Druge posenosti letošnjih podopustniških sejemskih prireditve so še nižje cene, velik parkirni prostor in velika izbira blaga za široko potrošnjo. Sejem bo odprt do 24. avgusta. Vstopnina za ogled sejma je nespremenjena in znaša 30 dinarjev, za večerne prireditve pa 50 dinarjev.

A. Z.

Nov most
iz Mevkusa

Gorje - Dotrajani most, ki veže Mevkus z Zgornjimi Lazami nad Gorjami čez reko Radovno je bil v celoti dotrajano. Zato so se odločili, da ga obnovijo. Letos so se začela obnovitvena dela, prevzel pa jih je zasebni zidarSKI mojster Drago Žemva iz Spodnjih Gorj. Novi most je povsem iz železne konstrukcije, dolg je 19 metrov, hodna širina pa je 110 centimetrov.

J. Ambrožič

Dražje
oskrbnine

KRANJ - Izvršni svet krajevne občinske skupštine je na zadnjih sejih že dragič v tem letu razpravljal o predlogu novih cen oskrbnega dne v Vn戈jnjem zavodu Predvor, v Domu oskrbevalec Albinia Drelica Predvor in v Domu upokojencev Kranj. Na junijski razpravi je predlog začrnal zaradi uveljavitve odloka zveznega izvršnega sveta o najvišji ravni cen za vse proizvode in storitve. Občinski skupštini za cene je takrat predlagal, da sprejme program povečanj cen v okvirih, ki jih določa odlok. Tako je bil na zadnjih sejih dan v razpravo nov predlog. Izvršni svet se je z njim strinjal in predlagal skupnosti za cene, da ga potrdi.

Od 1. julija letos zato veljajo nove oskrbine. V Domu upokojencev Kranj se povetajo za 17 odstotkov, v Domu oskrbevalec Albinia Drelica Predvor za 22 odstotkov in v Vn戈jnjem zavodu Predvor za 23,8 odstotka.

A. Z.

Slovesno na vseh karaviah - V vseh gorenjskih karaviah tromeje do Ankove karavle na Jezerskem je praznovanje vodnih meja in trdnosti samoupravne Jugoslavije minilo v znani srečanju prebivalci iz obmejnih krajevnih skupnosti, s planinskim zdariji, cariniki in predstavniki mejne milice. Prisrčno in slovesno bilo še eno srečanje vseh, ki predstavljajo branik domovine in prejeli priznanja tudi tri gorenjske karavle - karavla Edvarda Kardelja v Ratečah, Slatino in karavla Matije Verdnika-Tomaža Žirovnic. Slovesnosti v Ratečah so se udeležili številni predstavniki družbenega življenja, med njimi tudi Pepca Kardelj in Stane Dolenc. Republiška slovesnost ob prazniku obmejnih enot JLA je bila v Ajševici pri Novi Gorici, kjer so se zbrali tudi preživeli borce Vojske državne varnosti, zametka graničarskih enot v Sloveniji. — C. Z.

Ponovno razmajalo
v Bosanski Krajini

Banjaluka - V četrtek, 13. avgusta, je ponoven silovit potres razmajal tla v Bosanski Krajini. Seizmološke naprave Instituta za raziskavo materiala so zabeležile 29 potresnih sunkov, deset jih je po jakosti presegalo tretjo stopnjo po Mercallijevi lestvici. Najmočnejši je bil sunek pete stopnje ob 5.45 zjutraj. Seismologi trdijo, da zadnji potresni sunki med četrto in peto uro zjutraj nakazujejo, da se potresno zarišče počasi umirja.

Komisije, ki so jih ustanovili za ugotavljanje škode na potresnem območju, so že postregle s prvimi podatki o škodi v banjaluški občini. V mestu je poškodovanih kakih 2000 zgrADB, 48 celo tako hudo, da v njih ne bo več moč prebivati. Najbolj so od javnih objektov razdejane medicinske ustanove, med njimi Republiški medicinski center, Zavod za rehabilitacijo dr. Miroslav Zotović in zdravstveni dom, ki so ga zaradi precejšnjih poškodb morali zapreti.

Potres je prizadel tudi delovne organizacije »Ilcen«, »Jelšingrad« in »Blik«, slednji dve zaradi hudih poškodb električnega omrežja še vedno mirujeta in še vedno ni jasno, kdaj bodo lahko ponovno začeli s proizvodnjo.

Hujši ranjenih ni bilo. Le en človek je v življenjaku nevarnosti, pri panici begu iz podirajočih se stavb v jutranjih urah pa se je laže ranilo kakih 55 prebivalcev Banjaluke, na nekaterih pa je nočni potres zapustil tudi psihične posledice.

O poškodovanih stavbah pa poročajo tudi iz drugih krajev. V Celincu je potres načel vodovod, porušena je železniška postaja, močne sledove je potres zapustil na tovarni »Rudi Čačevci«, na srednjekolskem centru in hotelu ter trgovskih zgradbah. Tudi v občini Kotor-Varoš, kjer je bil potresni sunek dokaj blag, je več porušenih hiš, ki niso več primerne za stanovanja. Med najbolj prizadetimi je občina Laktaši, tu je bilo tudi največ ranjenih, posebej pri-

zadete so vasi Jaružina, Pačetovo, Četojević in Aleksići. Prijedobčino je potres še huje zadel leta 1969, mnogo je porušenega, komisije teh področij še niso pregledale in ocenile.

Tako na naslednjega dne se izvršni svet občinske skupnosti Bošnjak in Hercegovine spremlja o enkratni denarni poslovni namki so utprele največji Banjaluk, Celincu, Kotorsko, Skenderbukfu in Laktaši. Vsi so, da je škoda precej, so pravtvo domnevani, v celoti presega škodo, povzročena potresom 1969. leta.

IZRAZI SOLIDARNOSTI
POBRATENI OBČINI

Z Banjaluko pobratena Kranj je ob hudem potresu slala delovnim ljudem in članom Banjaluke izrazji solidarnosti.

Delovne ljudi in prebivalci Krana je globoko prevečeno z huden potresom, ki so prizadeli vse občine, vključno s celotno presega škodo, povzročeno potresom 1969. leta.

Ob tej po dvanajstih potresnih tečkih zavarovalni storiti vse, kar je v moči da bomo znova potresi določili načela socialistične darsenosti in naše prijateljstvo.

Delovni ljudi in prebivalci Banjaluke želimo četi, da smo prepričani, tudi tekrat, kot je ob določenih preizkušnjah darsenost vseh Jugoslovjanov kritovito odpravila dice katastrofe.

Novi tokovi idejnopolitičnega izobraževanja mladih

Premik od tradicionalnih oblik seminarskega izobraževanja – mladi kritično razmišljajo o obveznem marksističnem izobraževanju v šolah – Mačehovska založniška politika glede marksističnih tekstov

Vloga organizacije mladih v naši družbi je sicer normativno enakovalna ostalim družbenopolitičnim organizacijam, vendar pa se ji kar pogostopripiše z golji transmisijo vlogo. Predvsem na občinski ravni je Zveza socialistične mladine bolj servisna proslava, ne pa temeljna vsebinska organizacija mladih, ki posega v vsekična vprašanja družbe.

Za vlogo, ki ji je formalno priznana, mora biti ZSMS dobra usposobljenja, njeno članstvo pa izkoristeno in osveščeno. Nekoč dokaj efektiven seminarski način izobraževanja mladih – poleg pohodnih brigad mesta celo edina organizirana oblika zbiranja mladinskih funkcionarjev – se ni pokazal dovolj učinkovitega, vendar ne za naloge, ki naj jih ZSMS v tem družbenem sistemu izpoljuje. Na seminarjih so mladinski funkcionarji navadno obravnavali tradicionalno praktične teme, ki niso pretirano zahajale v teoretske globine, uporabnost takšnega praktizma pa se je jasno kaže na dokaj skromnem obsegu dela te subjektivne sile in tudi takem vplivu.

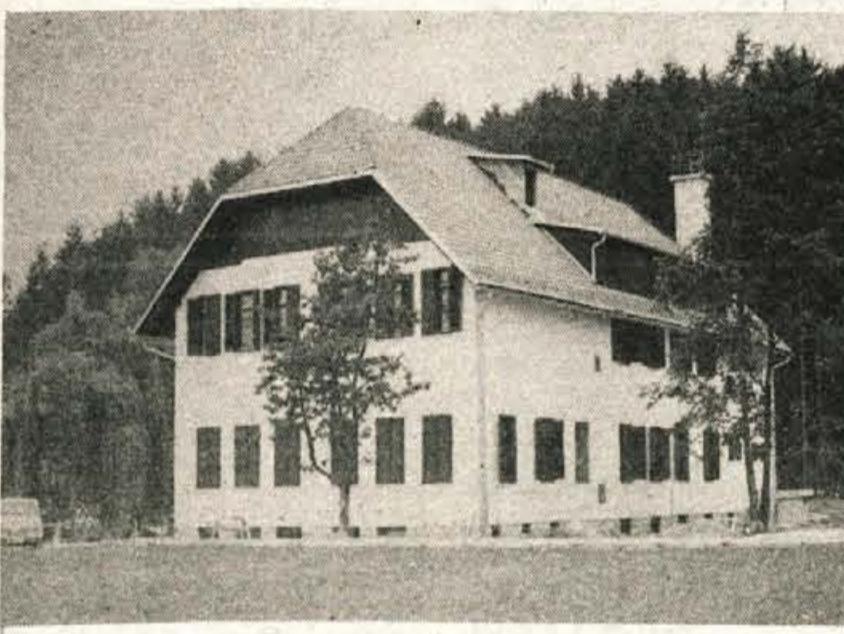
Danes je idejnopolitično izobraževanje mladih je metodološko in vsebinsko storilo korak naprej – na eni strani ta napredok dokazuje manjšo skupino udeležencev, ki na način laže teamsko dela; na drugi strani pa tudi temeljitejši in teoretski bolje zasnovan program, ki opušča obravnavo normativnih dejnikov načela razvoja in se doglobljeno posveča dialektiki.

Vendar v idejnem usposabljanju mladih ne gre z golji za neke zaključene oblike političnega izobraževanja – kot je na primer politična šola – pač pa za kontinuirano razvijanje marksističnih elementov v živest mladih. Pouk marksizma na šolah je že ena od oblik usmerjanja mladega človeka in oblikovanja njegove trdne idejne osnove, vendar predmet samoupravljanje, v katere je zaobesheen levji delež obvezne marksistične vzgoje, prej odvrača kot privabljajo mlade. Metoda pouka, neživjenjenja, preveč formalni učeniki, celo marksistični krožki na starh osnovah, ne morejo dati prave podlage za dialektično mišljenje in realno gledanje na sodobne družbene procese. Ker mladina nima

bistvenega vpliva na oblikovanje programov tovrstnega izobraževanja, ker prevladujejo metode faktografskega prikazovanja družbenega življenja, jih tudi ni mogoče prisiliti v interes za marksizem. Tudi založniška politika nosi del krvide za to, da mladim teoretična osnova marksizma ni blizu. Dobra literatura s tega področja je redka in draga, pri izdajanju so menda precejšnje težave, če sta se celo priznani založbi Komunist in Mladinska knjiga izkazali kot neučinkoviti. Pri organiziranem izdajanju marksističnih

tekstov s strani študentskega tiska, »Tribune« in »Katedre«, so prav tako težave, predvsem finančnega značaja. Morda bo v procesu oskrbovanja mladih s tovrstno literaturo nekaj pomenil poskus Univerzitetne konference ZSMS, ki se je lotila urejanja marksistične knjižnice.

Prav zaradi pomanjkljivega znanja, manjše strokovne usposobljenosti in zaradi tega tudi nepopolne organiziranosti, mladi v razmerju s sistemom socialističnega samoupravljanja nimajo pravega mesta. Zato (torej) kritično vrednotenje političnega izobraževanja, zato tudi novo, vsebinsko tehtnejši delo političnih šol, da bodo mladi vsaj glede osnovnih družbenih vprašanj, na katera najvplivajo tudi sami, bolje podkovanji. D. Ž.

Sindikalni izobraževalni center v Radovljici – Delavci Gradbenega podjetja Gorenje iz Radovljice so že končali gradbena dela pri obnovi Stalnovega doma v Radovljici. Zdaj opravlja le še nekatera notranja dela, dom pa bo odprt 7. septembra letos. Tedaj se bo v domu za izobraževanje sindikalnih delavcev Slovenije že začel dvomesečni seminar za sindikalne delavce iz vse Slovenije. – Foto: D. Sedej

Kako iz izgube?

Sanacijska programa za Mladinski dom v Bohinju in za Šport hotel na Pokljuki – Šport hotel k Hotelsko turističnemu podjetju Bled

Radovljica – Člani radovljiskega izvršnega sveta so razpravljali in ocenili sanacijski program Mladinskega doma v Bohinju ter sanacijski program Alpetourovega hotela na Pokljuki.

Mladinski dom je ob izgubah izdelal sanacijski program po zakonu o sanaciji. Prikazali so izgubo, vzroke ter spregovorili o ukrepih. Člani izvršnega sveta so ugotovili, da je sanacijski program zasnovan na zagonskih določilih in da je z ugotovljenimi vzroki ter internimi ukrepi možen pozitiven premik v poslovanju Mladinskega doma, če bodo dobili vsa sredstva, ki so jih predvideli. V najkrajšem roku pa bodo morali uresničiti že zasnovan program rekonstrukcije objekta in zagotoviti njegovo finančno pokritje ter predložiti načrt za rekonstrukcijo, ki bo vseboval tudi način in pogone za zagotovitev potrebnih sredstev kot sestavni del sanacijskega programa.

Predračunska vrednost programa rekonstrukcije znaša 120 milijonov dinarjev, zagotovljenih pa imajo za 30 milijonov dinarjev sredstev.

V temeljni organizaciji združene dela Hotel Pokljuka že od leta 1972 izkazuje izgubo in so do zdaj pripravili že tri sanacijske programe, od katerih naj bi bil zadnji trajnejši. Po tem programu naj bi izkazovali izgubo še v letu 1981, pozitivni rezultat pa naj bi bil leta 1982 ob 60 odstotnih izkorisčenih zmogljivosti in ob 60 odstotni udeležbi porabljnih sredstev v celotnem prihodku.

V TOZD hoteli Pokljuka prikujujo planirano izgubo tudi za leto 1980 v znesku 2 milijona 700.000 dinarjev. V ukrepih za izboljšanje stanja niso navedli vzrokov za izgubo. Zdaj se že dogovarjajo, da bi Hotelsko turistično podjetje Bled pripravilo sanacijski program za temeljno organizacijo združenega dela TOZD hoteli Pokljuka.

Vendar v radovljiski občini ugotavljajo, da je sanacijski program za Šport hotel na Pokljuki le izhod v silu, ker je moral biti izdelan od 1. julija letos in ker so v tem času že potekali dogovori za prikupljanje temeljne organizacije združenega dela hoteli Pokljuka k Hotelsko turističnemu podjetju Bled. Vzroki za izgubo so več ali manj ugotovljeni.

dosedanji ukrepi pa niso bili učinkoviti. Najboljša rešitev je vsekakor priključevanje k drugi turistični delovni organizaciji.

D. Sedej

Razbite posode za smeti: ali nič ni večno

Priznati moram: komunala redno in točno po urniku odvaja smeti. Pripravlja se avto, delavci poskušajo s stopnic, primejo posodo, namestojo jo na lopatico in že jo ročica dvigne, potrese in smeti pada v prostor za smeti. Se enkrat ali dvakrat ročica močno potrese posodo in že je spet pri tleh, delavci pa jo tako ali drugače vrnejo na prejšnje mestlo ob cesti. Vse lepo in prav, če...

Torej, kaj je tisti »če? Samo dva CE sta; prvi: če ne bi komunalci tako »rahlo rokovali s posodami, bi pol posod po mestu še vedno imelo nosilne obroče, ki varuje dna posod; in drugi: če ne bi imeli ročice, ki dvigajo posode tako male lopate, ne bi bile vse stare in nove posode tako zelo izmaličene od udarcev od strani, da so nekatere mnogo prezgodaj popolnoma neuporabne in uničene. Pri tem pa posode niso ravno zastonji! Kar oglejte si jih, pa boste videli, da ne pretiravam: Predlog imam: da ne bi bilo treba vsaki dve-tri leta nabavljati novih posod, ki se po zaslugu komunalnega automobila prezgodaj uničijo, naj raje komunalna nekoliko preuredi (poveča in preoblikuje) lopato na ročici, ki dviga in potreša posode. To bo vsekakor mnogo cenejši, kot pa vsakih toliko let kupiti tisoče novih posod! Morda bi postal lahko še kdo racionalizator pri komunalni, zagotovo pa mu bo hvalne vesoljna sreča!

Ce bo to moje pismo naletelo samo na gluha ušesa, me pa samo minogrede zanima, ali drugod tudi tako neusmiljeno rezbajo ljudsko imovino, kot jo pri nas, v deželi neslutnih in nekaznovanih možnosti?

I. S.

Kriza mladinskega prostovoljnega dela

Letos smo priča številnim vrzelim v organizaciji mladinskega prostovoljnega dela. Na mlađinske delovne akcije odhajajo nepopolne brigade, kljub temu, da je bilo prvotno število evidentiranih zadostno. V oči vse bolj bode tudi neustrezna struktura, ki odmerja levji delež mlađim delavcem, odstotek dijakov je v primerjavi z njim kaj boren, medtem ko študentov in mlađih kmetov na akcijah skorajda ni.

Izkuljne letošnjih treh akcij – če izvzamemo prispevek v bratsko brigado za Beograd – ki jih je pripravil Center za mlađinske delovne akcije pri Občinski konferenci ZSMS Kranj, potrjujejo uvodne ugotovitve. Na zvezno akcijo na Kožansko so sklenili poslati 40 brigadirjev, v rezervi jih je bilo še nadaljnih 16, tik pred zdajci pa se jih je akciji odzvalo le 20. Za republiško akcijo Istra so na občinski konferenci evidentirali 80 brigadirjev in točno polovica jih je zadnji trenutek odpovedala. Tudi za Podrinje-Kolubaro so predvideli 57 brigadirjev, poslali pa so jih tja le 33, naknadno pa še 6. Predstavniki Centra za MDA v Kranju sicer trdijo, da so po vseh občinah težave glede zagotavljanja zadostnega števila brigadirjev, da pa ne gre zgolj za neodgovornost tistih, ki se odločijo za prostovoljno udeležbo na akciji, pač pa je treba razloge poiskati tudi v organizaciji.

V grobi analizi strukture brigadirjev je prav tako opaziti vrsto zaskrbljajočih dejstev. Še najmanj je od teh vprašljiva udeležba deklet v brigadah, ki se je doslej gibala nekako med 12 in 15 odstotki, nikoli pa jih ni prekorčilo. Iz leta v leto pa je med mlađimi, ki prostovoljno delajo, manj dijakov in študentov. V letošnjih treh kranjskih brigadah so dijaki zajeli kakih 25 odstotkov, o študentih pa težko govorimo v odstotnem obsegu, saj so se letos le trije odzvali akciji. Seveda ne gre kar trditi, da šolajočim se »dišči« fizično delo, pač pa je treba globlje razmisljati o možnosti udeležbe le-teh na akcijah, morda v primerjavi z možnostmi mlađih delavcev, ki zajemajo večino v mlađinskem prostovoljnem delu. Študentje so še vedno vezani na poletne izpitne roke – čeprav trdimo, da je že uveden sprotinštudij – večkrat tudi na obvezno študijsko prakso v tem času ali vsaj zaposlitev, ki praznemu študentskemu žepu navrže kak dinar. Torej je odločilna tudi materialna plati, ki jo mlađinska delovna akcija ne zagotavlja. Ce primerjamo položaj šolajočih se brigadirjev z mlađimi delavci, so slednji seveda na boljšem, kajti za čas odstotnosti dobijo nadomestilo osebnega dohodka, največkrat pa se jim čas, preživet na akciji, niti ne stje v redni dopust. Pa tudi za mlađe delavce, čeprav njihovih 60 odstotkov in več na videz pomenijo pravo blaginja za mlađinsko prostovoljno delo, se je že začelo trdno obdobje. V združenem delu se namreč pojavlja precejšnji odpor vodilnega kadra do zagotavljanja brigadirjev iz lastnih vrst. Majhnega posluha je seveda krivo to, da mora delovna organizacija pokrivati stroške svojih brigadirjev, s tem pa je združeno delo neposredno ekonomsko prizadeto. Posebej nerade se zato odzivajo manjše delovne organizacije, pri večjih pa navadno ni takih težav, kar dokazuje glavnina brigadirjev iz dveh kranjskih gigantov, Save in Iskre.

Problemi, na katere opozarjajo pri Centru za MDA v Kranju, niso značilni le za njih, pa tudi povsem novi niso. Zato se je nujno o njih pogovoriti tudi širše ter izdelati natančen program in smernice. Zavedati se je treba, da mlađinsko prostovoljno delo ni le ekonomsko, marveč tudi moralno opravičeno, zato resnično ni vseen, v kakšni krizi se znajdejo vrednote, s katerimi vzgajamo mlađe ob delu in k delu.

D. Žlebir

Gradnja hiš na Posavcu – Na Posavcu gradijo zasebni stacionarske hiše, predvidevajo pa tudi gradnjo družbenih stanovanj, predvsem za zaposlene v Iskri Otoče. Skupaj je zdaj v radovljiski občini v gradnji 141 stanovanj, v pripravi pa je gradnja še 38 stanovanj. Na Posavcu predvidevajo v stanovanjskem bloku izgradnjo 22 stanovanj. – Foto: Alenka Hain

Delavski turizem – potreba današnjega časa

V času, ko so živiljenjski stroški vedno večji in so zato možnosti delavcev, da aktivno prežive letni odmor, manjše, postaja delavski turizem eden izmed pomembnih členov v razvoju naše družbe.

Prav zato so tudi v Škofji Loki pred tremi leti ustanovili počitniško skupnost, katere članice so organizacije združenega dela iz Škofjeloške občine. Za članstvo v tej organizaciji se je sedaj odločilo deset delavcev. Predlog imam: da ne bi bilo treba vsaki dve-tri leta nabavljati novih posod, ki se po zaslugu komunalnega automobila prezgodaj uničijo, naj raje komunalna nekoliko preuredi (poveča in preoblikuje) lopato na ročici, ki dviga in potreša posode. To bo vsekakor mnogo cenejši, kot pa vsakih toliko let kupiti tisoče novih posod! Morda bi postal lahko še kdo racionalizator pri komunalni, zagotovo pa tudi prednost pri zasedbi domov imajo.

Občinska počitniška skupnost upravlja počitniška domova v Strunjiju in Portorožu, v najemtu pa ima tudi počitniški dom na Rabu, tako da naenkrat letuje v njih stopetdeset gostov. Zanimanje za letovanje je le v juliju in avgustu, kajti v mnogih delovnih organizacijah imajo takrat kolektivne dopuste. To vsekakor ni v prid rekreaciji in počitku delavcev, kajti prej in kasneje so počitniški domovi skoraj prazni, v času kolektivnih dopu-

stov pa je zanimanje mnogo večje od možnosti ponudbe. Cene v teh domovih so nizke in z njimi ne potrijejo stroškov vzdrževanja in financiranje v poslovanju, zato dobre amortizacije od članic skupnosti in dotacija občinske sindikalne svete.

Ker je delavski turizem širšega družbenega pomena, bi morali zagotoviti vzdrževanje in financiranje tudi iz drugih virov samoupravnih interenskih skupnosti. Pri tem pa imajo težave, ker registracija skupnosti še ni urejena. S pravno registracijo skupnosti, ki naj ne bi povečala prispevne stopnje, pričakujejo tudi večji odziv organizacij združenega dela pri vključevanju v njihovo skupnost.

Počitniški domovi, predvsem dom v Strunjiju, so potrebeni obnovi, kajti vzdrževanje je vse težje. Zato naj bi v prihodnjih letih v Strunjiju zgradili nove bungalove, ob pomoči delovnih organizacij in ob podpori izvršnega sveta pa naj bi v Peroju pri Puli uredili tudi avtokamp.

Možnosti razvoja torej so. Treba biti zbrati le moči in sredstva, kar pa ne bi smelo biti ovira pri tako potrebnih dejavnosti kot je delavski turizem.

V. Primoč

Uspešno v Sori

Medvode – V Slovenjalesu, po vna enota Sora Medvode, so v tem polletju letos leta prvič za 82 milijonov dinarjev izkoristili. V tem času so z boljšo organizacijo dela povečali fizični proizvodnje za 18 odstotkov. Vendar so se vključili v izvozna zadevanja ter bodo v Združene Amerike prodali kar petino furniranega pohištva. Z doseženi rezultati gospodarjenja so povzadovljeni, čeprav pričakujejo, da drugo polletje še bolj ugodno.

D. S.

Sovlaganja za surovine

Sava bo v tem srednjeročnem obdobju z velikimi sovlaganjami v surovinsko bazo zmanjšala odvisnost od uvoženih surovin

Zaradi velike odvisnosti od uveza se v gumarski industriji zadnja leta pojavljajo velike težave pri oskrbovanju s surovinami oziroma pri pridobivanju deviznih sredstev. Zato so v sozd Sava, kot tudi v delovni organizaciji Sava za sedanje srednjoročno obdobje pripravili obsežen program sovlaganj v izgradnjo potrebnih surovinskih baze. S povečanjem zmogljivosti in z izgradnjo novih objektov se bo namreč bistveno zmanjšala uvozna odvisnost gumarske panoge in delovne organizacije Sava od uvoza.

Tako sovlagajo v proizvodnjo umetnega kavčuka v Zrenjaninu. Investicija bo predvidoma nared sredi prihodnjega leta. Od skupne letne proizvodnje 40.000 ton naj bi Sava dobila 6.500 ton umetnega kavčuka. S to tovarno naj bi podpisali samoupravni sporazum o sovlaganju v višini 20 milijonov dinarjev. Saje dobivajo od INE Kutina, vendar v manjših količinah. Proizvodne zmogljivosti te tovarne se bodo do leta 1985 povečale od dodesanjih 20.000 na 30.000 ton letno. Ker pa gumarska industrija potrebuje letno do 60.000 do 70.000 ton

Prikaz agroživilstva

Gornja Radgona — V petek ob 11. uri bo podpredsednik zveznega izvršnega sveta Zvone Dragan v tem pomurskem mestu odprt 19. mednarodni kmetijski živilski sejem, katerega osnovni moto je »Pridelati več hrane«. Na njem bo zastopanih prek šest razstavljalcev, od tega 90 tujih iz devetih držav. Sejem bo prikaz pripravljenosti našega agroživilstva v prvem letu sedanega srednjeročnega obdobja, v katerem je kmetijstvo dobilo tudi prednostno mesto. V okviru sejma bo potekalo ocenjevanje novih strojev, priključkov in opreme za agroživilstvo, izumov, tehničnih izboljšav in predlogov za izboljšave, strokovne razstave — razstave mesa in mesnih izdelkov, mleka in mlečnih izdelkov, razstava govedi slovenskih pasem, prašičev, sadarska in semenarska razstava ter različna strokovna predavanja in demonstracije. V bližnjih Lutvercih bo 28. in 29. avgusta tudi republiško traktorsko tekmovanje.

Sejem v Gornji Radgoni bo odprt vsak dan od 9. do 19. ure in v nedeljo od 8. do 19. ure vse do 30. avgusta. Vstopnina je 30 dinarjev.

C. Z.

lesnina

Salon pohištva na Primskovem

RAZPRODAJA POHIŠTVO

znižano
od 20 – 60 %

- SPALNICE
- REGALI
- SAMSKE SOBE
- PREDSOBE
- SEDEŽNE
- GARNITURE
- RAZNO
- KOSOVNO
- POHIŠTVO

Pohištvo je znižano zaradi opustitve programov, manjših lepotnih in transportnih poškodb. Pri nakupu lahko prihranite tudi več kot milijon starih dinarjev.

V lesnini boste poleg blaga v razprodaji videli tudi najnovejše programe jugoslovenskih proizvajalcev pohištva.

Prodajalci vam bodo prijazno in strokovno svetovali.
Prevoz pohištva je do 30 km brezplačen.
Obiščite Lesnino, zadovoljni boste pri izbiri in plačilu.

Razprodaja bo do 17. 9. 1981.

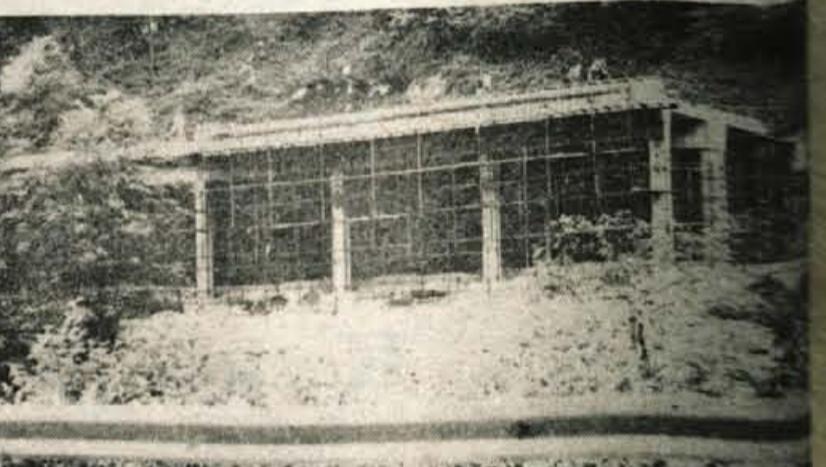
Odperto od 7. do 19. ure — sobota do 13. ure.
Telefon 24-554.

Krmila so, cene n

SKOFJELSKA LOKA — Mešalnice krmil, tudi skofjeloška tematika organizacija Mesne industrije Gorenjska, se motajo med celo republike skupnosti za cene in cenami, ki jih postavijo dobaviteli koruse iz sosednjih republik. Zoper se je pojavil kmetijstvu že dokaj star problem, da je pak treba z visokimi cenami surovin krmil (gnojil, skropiv) podrlati tudi krmil nenačadne tudi kmetijske pridelke, katerih kakovost je pri sodobnem gospodarjenju vse bolj odvisna od količine danih krmil (gnojil, začetnih sredstev). Če ne vzajemno povezani verigi podrlati le eden izmed njenih členov, potem velja cena po zakonu »veriščega trženja pač nekaj kar je bilo dovolj, da zmanjša uporabljajoči krmil v okviru dogovorjenega začetnega povračanja. Poskodile so s cenami, ker bi sicer poskušali z izgubo. Klobetič se je pravzaprav začel motiti tele potem, ko je republike skupnosti za cene prisila odločba, da je treba celo krmil uokvriti v dogovorjenem, to je znani pri kilogramu domača dva dinara. Mešalnice na to niso mogle pristati, saj ob takih visoki cenih koruse, na kateri temelji proizvodnja več krmil, pridelovale le z izgubo. Te ni hotela ob krmilnih napravah prevzeti na svoja ramena niti družbenopolitična skupnost.

Kmetijske nadfuge kot posredniki med mešalnicami kvetni so težave reševali na različne načine. V skofjeloških dragi so krmila vozili iz Osijeka, deloma pa so koristili svoje zaloge. Na vso srečo je do zapletov v oskrbi s krmili prišlo v poletnih mesecih, ko jih je vsa delno mogoče nadomestiti svesni zelenjem. Toda kljub temu so na nekaterih kmetijskih spodarstvih, ki so usmerjena izključno v mlečno proizvodnjo, utrpljišči. Deloma se bo poznašo tudi na pritej mesecu. Tole so v kritičnih trenutkih piskali tudi na kokosjih farmah — sebenih ali družbenih saj krmil za perutnino nekaj časa niti ni zanje ustreznega nadomestka v naravi.

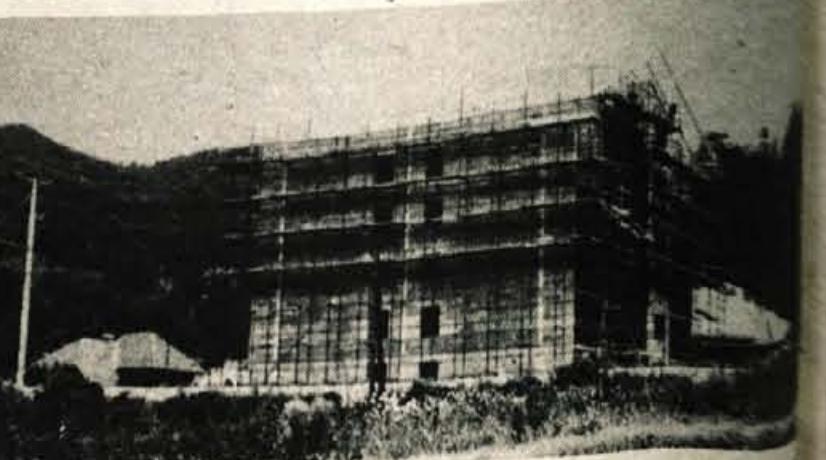
Zdaj je krmil če že ne zadosti, pa vse za nujne primere toliko, da bistveno ne trpi kakovost in količino kmetijskih pridelkov. Zoper prihajajo iz loške mešalnice, toda tokrat odpri račun in le za pogodbene kupce. Obračun bo napravljen drugi polovici avgusta na osnovi samoupravnega sporazuma, katerim bo živinorejsko-poslovna skupnost Slovenije dokler tudi cene krmil.

Mesec dni železniške zapore — Delavci železniškega grada podjetja iz Ljubljane so lani začeli graditi železniški nadvoz v Šempeterju pri Bohinjski Beli. Nato so dela do zime prekinili, zdaj pa opet se zadaja izolacijska dela. Predvidevajo zaporo železniškega pravida na tem odseku za najmanj mesec dni in bo trajala od 8. do 15. avgusta. Potniki pa bodo od Bohinjske Bele do Bistrica prečakali na tem odseku izredno nevaren in zaradi strmega pobočja in obilice snega večrat prihajalo do tega, da so vagoni iztrili. — Foto: D. Sedej

Omejiti porabo električne energije

LJUBLJANA — Kljub manjši porabi električne energije v poletnih mesecih kakor v zimskih in jesenskih, se je letos elektroenergetski potokaj v državi tako poslabšal, da grozijo omejitve porabe. Za razkorak med potrebami, ki naravnajo v zmogljivosti naših elektrarn, je kriva dolgotrajna suša, zlasti v Srbiji in Makedoniji pa so izključili nekatere elektrarne zaradi popravila ali okvar, kar ni bilo predvideno. S tedenskimi pri poskrbi se otepojajo tudi srbske termoelektrarne. Prvi so začeli z omejitvami v Makedoniji, kjer je že tri tedne omejitev druge stopnje porabe, v Črni gori, Srbiji in na Hrvatskem pa so se odločili za

Koroška Bela — V Jesenjski občini poteka intenzivna stanovanjska gradnja po programu stanovanjske skupnosti Jesenice. Tako pa tudi na Koroški Beli stanovanjska bloka, ki so jih začeli graditi decembra, končana pa naj bi bila do novembra letos. Gradnja pa načrtu, skupaj pa bo 72 stanovanj. Razen tega predvidevajo stanovanj v tretjem bloku, ki naj bi ga začeli na Koroški Beli marca leta 1984 in ga končali do oktobra leta 1985. — Foto: D. Sedej

Jaka Torkar v Šivčevi hiši

Po letodanji julijski razstavi planinskih motivov v Festivalni dvorani na Bloku in po razstavi slik leta 1979 na Vrhniku, je razstava v Šivčevi hiši v Radovljici tretja samostojna predstavitev akademika slikarja Jaka Torkarja z Jesenice. Pri tem ne upoštevanju leta 1961 v kleti Prešernove hiše v Kranju razstavljenih ilustracij h Klinarjevi Rdeči kantati in portretov članov Slovenskega orkestra v Čufarjevem gledališču na Jesenicah leta 1972. Kljub skromnemu številu samostojnih predstavitev je Jaka Torkar v jesenikih in radovljickih občini znani in priznan likovnik. Doseglj je bil deležen najvišjega priznanja za kiparsko delo: za relief na sojni dvorani skupščine občine Jesenice je leta 1971 prejel Prešernovo nagrado gorenjskih občin. Vsestransko Torkarjevo likovno udejstvovanje je sicer pogojena z njegovim poslovanjem svobodnega umetnika v provincialnem okolju, vendar se zdi, da je prav toliko, če ne več bolj, posledica njegove nadarjenosti in izjemne sposobnosti za dokumentarno upodabljanje, ki mu prinaša osobno zadostenje, vendar mu hkrati jemlje čas za bolj načrtno poglabljajanje v likovno problematiko.

Cloveško pošten in preprost, obremenjen s spomini na otroštvo v taborišču, Jaka Torkar v likovni abstrakciji nikoli ni videl cilja svoje umetniške rasti. Tem laže je zato pristjal na različna naravnila svoje okolice, ki so zahtevala njegovo široko likovno znanje in ga vodila od slik v različnih tehnikah, risbi, grafiku, knjižnih ilustracij, izredno kvalitetnih turističnih poslov, stenskih dekoracij, medalj, plaket, spominskih značk, plakatov itd. do kiparskih stvaritev, ki so Torkarju kot slikarju enako blizu kot njegovemu mlajšemu rojaku Boniju Čehu.

Na sedanjem razstavi se Jaka Torkar predstavlja s slikami pokrajine, portretov, tihotitij in s plastiko deklitke glave v terakoti. Dela sodijo z nekaj izjemnimi v zadnjih dveh letih slikarjevega ustvarjanja in predstavljajo motivni svet in tehnike, ki so mu najbližje. V pianinskih slikah na platno je slikar veren portretist naših gora in gorskega sveta z vodami, kamnitimi strugami in melišči, z obilico sivine in redkimi nesenci zelenih in modre barve. Osebnejše so arhitekturne kraje, še posebej kadar slika v pastelni tehniki. Tihotitje z jabolki je primer slikarjevega verizma, ki v zgubanah zimskej jabolkih v topilih rdečo-rumenih barvah izpričuje slikarjevo virtuočno likovno igro in njegovo stavljanje z njo. Ena od možnih slikarjevih stilnih poti se kaže v smerni podobarjenega realizma, ki daje delu neko novo likovno vsebino. Izrazno najzanimivejši je slikar v portretih, kadar združuje tehnično znanje s psihološko poglabljeno upodobljenijo osebe.

Zdi se, da v danem trenutku Portret Katarine in Tihotitje z jabolki nakazujejo najboljšo pot za umetniško zorenje slikarja, o katerem je umetnostni kritik Andrej Pavlovec leta 1972 zapisal, da je njegovo slikarstvo dobro, na pravi poti, poti, ki je počasnejša od poti tistih na konici, ki pa je trdovratno iskanje samega sebe in svoje vrednosti.

Jaka Torkar danes pozna najboljšo pot za svojo umetnost in poleg slikarskih portretov, krajin in tihotitij vključuje vanjo tudi spopadanje s kiparsko tvarino, kar najlepše dokazuje intimna portretna glava v terakoti.

Torkarjevih ustvarjanj na področju javnih spomenikov nam razstava ne pokaze, lahko pa zapisemo, da je najprepridljivejši kadar ostaja realismu najbližji, pa naj gre za spomenike NOB ali za druga javna dela.

Maruša Avguštin

Smili se mi, ker ima družino

Petr je pomodel obraz. Spet ni znal, zato kriči, da mu je vseeno. S kolenom buta v klop. Sošolec ga je preplašeno pogledal in se odmaknil. On pa divja. Raztrgal je zvezek. Kolne. Učiteljica zbegano gleda vanj.

«Ko prideš od vojakov, vas bom ubil,» ji reče s tako prepridljivim in umirjenim glasom, da jo zazebe. Do konca ure leži nad razredom grozljiva tišina. Peter je skril glavo v dlani in ne pogleda nikogar. Peter je otrok brez doma. Mogoče je zato nekega dne prosil, če sme pripovedovati o sebi. Rad bi povedal svetu, kako je sam.

V matičnem listu je zapisana žalostna zgodba. Če bi jo poznali, bi se vam Peter zasmilil. Tako pa...

Stoji pred razredom in ne ve, kako bi začel.

«Moja mati je bila, no, saj veste.» Območne. Začne znova. «Moja mati je bila, ki je vedno hodila okrog in ki... premolk... saj razumete, kaj hočem reči.»

Jaz razumem, in vsi, kar nas je v razredu, razumemo. Peter čuti olajšanje. Beseda se mu nikjer več ne zataknje. Težko nam je, ker stoji pred nami tako ubog, še dojenček, mati pa ga je, bogove zakaj zavrgla. «Sanjala je o boljšem življenju in odšla,» pričuje Peter, »mene pa so dobri ljudje vzeli in me hraniли. Tudi pravega očeta ne poznam. Živel sem dolgo let pri novi mami. Samo njo imam rad. Ona je stara in pravi, da sploh nimam očeta. Pa saj to je smešno! Vsi veste, da imam tudi jaz očeta. Toda jaz ne maram ne matere na njega.«

Peter je begavček, to vemo vsi. Danes pa zatrjuje, da ne bo nikam več ušel.

«Kam pa naj grem, povsod sem sam. Imel sem prijatelja Možina. On me je iskal po kozolcih in mi nosil jesti.»

Petr se zatrese glas. «Zadnjič sem videl, da so podrli kozolec, na katerem sem tolkokrat lačen zaspal. Postalo mi je težko. Zgubil sem dom. Ko sem bil mlajši, sem bil večja baraba. Lahko mi verjamete, da sem se unesel. Malo me je tudi sram. Zvedel sem, da je zbolela učiteljica, ki sem ji najbolj nagajal. V bolnišnico sem jo šel obiskat. Jokala je, jaz pa sem bil srečen, ker mi je vse odpustila.»

Karlo Pestar:

»Prevzema me impresionističen stil«

Osemindvajsetletni Karlo Pestar je po poklicu slikopleskar, prebiva na Pivki pri Naklem. V prostem času se posveča dvema konjičkom – numizmatiki: zbira stare novčice (ima jih preko petsto, iz različnih obdobjij), pa tudi starejši papirnat denar ima v sedemdesetih primerkih: glavni konjiček, s katerim se ukvarja, pa je slikanje, ki se nadaljuje kot dopolnilo poklicni obveznosti, tudi popoldne. Z njim se že ukvarja petnajst let.

O svojih začetkih je povedal sledete:

«Že od malega sem rad risal in barval na »škrniceljnih«, ker druga pač ni bilo. V osnovni šoli me je likovna vzgoja najbolj zanimala. Zato sem se za nadaljnje soljanje odločila prav v tej smeri. Hobby, veselje do dela z barvami, je tako postal moj poklic.«

• **Edo te je popeljal v svet slikarstva?**

»Na poklicni šoli v Kranju je bil moj učitelj in mentor, ki me je spoznal s tehniko olja na platno akademski slikar Marjan Belc iz Stražišča pri Kranju. Ta me je navdušil, da sem se začel bolj natrtno ukvarjati s slikanjem. Udeleževal sem se tudi »Batistovega« krožka in tako dobil prve osnove. Nato sem pričel s prostim slikanjem po navduhu, razpoloženju.«

• **Kakšni motivi te privlačijo?**

»Najbolj me zanima domača pokrajina, čista brez ljudi, z naravnimi

elementi, tihotitja, razna opravila, pri delu (npr. žetev, itd) ... Porodi se mi ideja, nek vtis me prevzame ... Vidit zasnežene gore, ki jih obsveti sonce, sočno igranje svetlobe, kontrastne slikarje. Vseč mi je motiv, delček nedotaknjene narave ... suho rumenkasto trsje ob Čukovi jami. Sprva sem risal realistične slike, a z razvojem sem prišel v impresionističen stil, ki me je prevzel. Naslikam v hipu, ideja se mora dopolnjevati. Slikam v vseh letnih časih, glede na navdih. Odvisno kako čas dopušča, je odvisno ali idejo v naravi samo skiciram in nato dokončam v atletju, ali pa motiv dokončam na samem mestu v naravi.«

• **Kakšno tehniko uporabiš?**

»V šoli in kasneje v klubu sem se seznanil z različnimi tehnikami risba, akvarel, platno, pa pripomočki copič, olje, oglje, »špohtele« ... V začetku sem risal s svinčnikom, tudi, za razne študije, nato pa sem se lotil kompozicije. Privilač me že sam duh, vonj barv. Se vedno si izobilujem stil, iščem vedno nove poti v razvoju, v neki meri pa sem že kar samostojen. Ukrvarjam se tudi s portreti. Kopiral sem stare mojstre, najbolj vseč mi je stil »Rubensa«, ki je strogo realističen. Od njega se dosti naučil za študij. Največja kopija Rubensovega dela je v velikosti 2 x 1,60 m, med sto platni, pa imam tudi avtoportret. Zadnje čase sem narusal več portretov.«

• **Kaj ti pomni slikanje?**

»Slikanje mi pomni konjiček, notranjo izpoved, sprostitev. Čutiš željo, potrebo po ustvarjanju. Je del mene, mojega vsakdana. To dobro usklajujem s poklicem.«

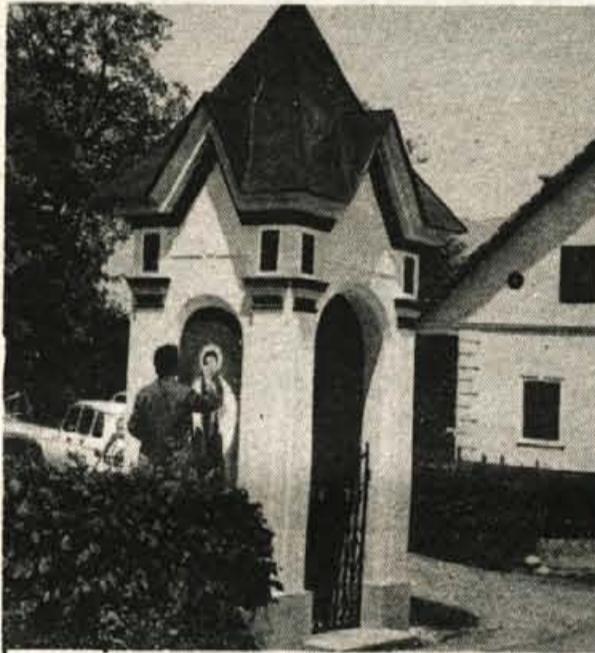
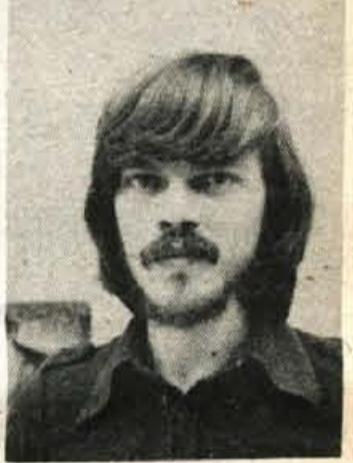
• **In kakšne so tvoje želje in načrti v prihodnjem?**

»Leta 1971 sem sodeloval na skupinski razstavi na Kokrici pri Kranju, kjer smo se predstavili domačini s svojim kulturnoumetniškim udejstvovanjem (takrat sem prebival še na Bobovku pri Kokrici), leta 1974 pa sem imel prav tako pod okriljem domačega kulturnoumetniškega društva, samostojno razstavo v Kulturnem domu na Kokrici. Moja želja je, da bi imel čim več samostojnih razstav, da bi tako predstavil svoja dela in da bi se še bolj izpopolnil v načinu slikanja in izoblikoval stil lasten sebi. Morec bi bila v kranjski občini potrebna povezava likovnih ustvarjalcev na amaterskem področju.«

Drago Papler

Zamudili rok

Tržič – Glasbena mladina je nastala v Tržiču leta 1979 na pobudo ZSMS Tržič in Glasbene mladine Slovenije, ki je želela počiviti delo občinskih društev. Predsednik tržičkega društva je Stane Bitežnik, ki se s glasbo tudi poklicno ukvarja.

Naklo – Vaška znamenja so znamenitost krajev tudi pri nas, toda žal, le redko kje vidiš lepo urejenega, vzdruženega. Pozabili smo nanje, kot še na marsikatere naše kulturne spomenike. Denarja je res malo, toda vseeno. Tudi pri tem bi se lahko zgledovali pri sosedih. Žibertove, po domače Govčeve iz Naklega pri Kranju, so že dolgo motile obledale freske kapelice na koncu njihove poti ob glavni cesti Kranj–Jesenice. Ko so doma preuredili hišo, so se za svoj denar spomnili še kapelice, ki je bila tu postavljena že leta 1924 in hrani izredno lep Jezusov kip iz pravega belega marmorja. Pod slikarjevim copičem so znova oživele barve fresk in kapelica, doslej obledela in praska, praktično neopazna, danes pritegne pogled slehernega mimoidočega. Nedvomno pa je z njo na ugledu pridobil tudi kraj.

– Foto: D. Dolenc

Pisateljica Berta Golob je v knjigi »Sovražim vas« zbrala prgišče pretresljivih črtic, s katerimi razkriva stisko mladih fantov in dekle, ki jih je življenje pahnilo pod streho vzgajališča v Predvoru.

Peter še vedno стоje pred razredom. V matičnem listu je natančno popisano njegovo življenje. To je tisti Peter, ki sem mu že nestekrat rekla: V šestem razredu, pa pisati ne znaš. Pike na i. Strešice. Besede si spet dellih narobe. Kaj pa tale zmazek? Peter, Peter, kdaj bova prijatelja? Potem se Peter obrne k meni:

»Recite tovariši učiteljici, da je ne bom ubil. Smili se mi, ker ima družino.«

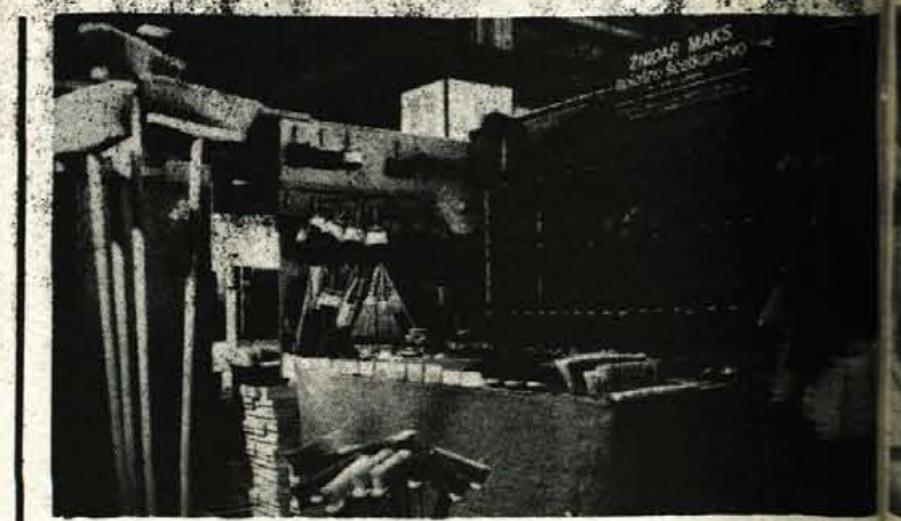
Osnovni namen društva je rešiti glasbeno kulturo in povezati vse kulturne dejavnosti, vendar v Tržiču še ni bilo prvega odziva, je za začetek povedal Bitežnik. »Clen našega društva lahko postane vsak, čeprav prava merila o našem člansku še niso popolnoma izdelana. Tako obstajajo dileme, kaj je kultura, kaj je umetnost v glasbi, naš namen pa je predvsem doseči ustrezeno kvalitetno raven in sintezo vseh glasbenih zvrsti. Aktivnih članov je okoli dvajset, naše glavno delo pa je prirejanje koncertov, na primer, v letošnjem letu bratov Lorenz, Ladka Korošča, itd. Glede načrte prihodnjih dejavnosti in načrtov, pa moram najprej omeniti prostorske in finančne probleme. Lastnih prostorov praktično nimamo, včasih se lahko dobimo v Glasbeni šoli, financiramo pa se iz sredstev ZKO in koncertov. Letošnje leto je ZKO uvelia točkanje glede na predloženi program, kaj bo kdo organiziral. Rok za odajo poročil o delu je potekel 6. julija, to pa smo zamudili in za naslednje četrtek ne nimamo predvidenih nobenih dotacij. Kljub temu upamo, da bomo našo dejavnost obdržali v dosedanjih okvirih. Zeleli bi vsaj enkrat letno pripraviti govorstvo orkestra, letos pa smo tudi prvič pripravili koncert tržičkih amaterjev, ki naj bi postala vsakoletna prireditev. Pozabiti pa ne smem podpore, ki nam jo daje Skupnost otroškega varstva. Po vseh tržičkih vrtcih smo namreč govorstvo s Glasbeno mladino dosegli s skupno pravljico. S kranjsko Glasbeno mladino se dogovarjamo o sodelovanju. Kaj več pa v sedanjih razmerah ni mogoče storiti.«

Boris Kubarič, strokovni delavec za kulturo pri OKS Tržič, je o novem načinu financiranja povedal naslednje: »29. junija 1981 je naša skupština sprejela sklep, da se sprejme pravilnik, po katerem naj bi društvo dobila dotacije na podlagi točkanja glede na poročila o svoji aktivnosti. Pravilnik so društva dobila dva tedna prej, sprejeli pa smo ga z vsemi popravki 7. julija. Tak način financiranja se nam je zdel najbolj pravičen, saj bi denar dobila red tista društva, ki delajo, želeli pa smo tudi dobiti pregled nad delom in investi red v financiranje. Od šestnajstih tržičkih društev pa so jih poročila do roka poslala le položica...«

M. Fornazaric

S SEJMIŠČA V SAVSKEM LOGU...

Že prve dni je sejem v Kranju pritegnil veliko obiskovalcev. Poleg bogate izbire raznovrstnega blaga, pohištva, opreme, pripomočkov, avtomobilov, kmetijskih strojev in montažnih hiš, so obiskovalcem na voljo tudi razne kulinarične specialitete v številnih gostinskih paviljonih. Za otroke je nepozaben obisk v zabaviščnem parku, kjer je tudi živalski vrt, vsak večer pa se obiskovalci zavrtijo ob zvokih priznanih ansamblov.

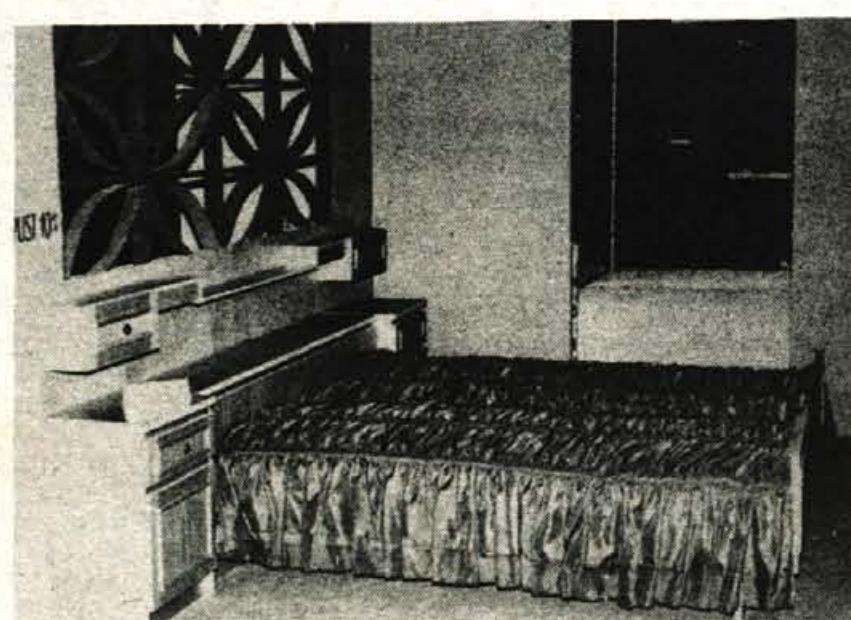
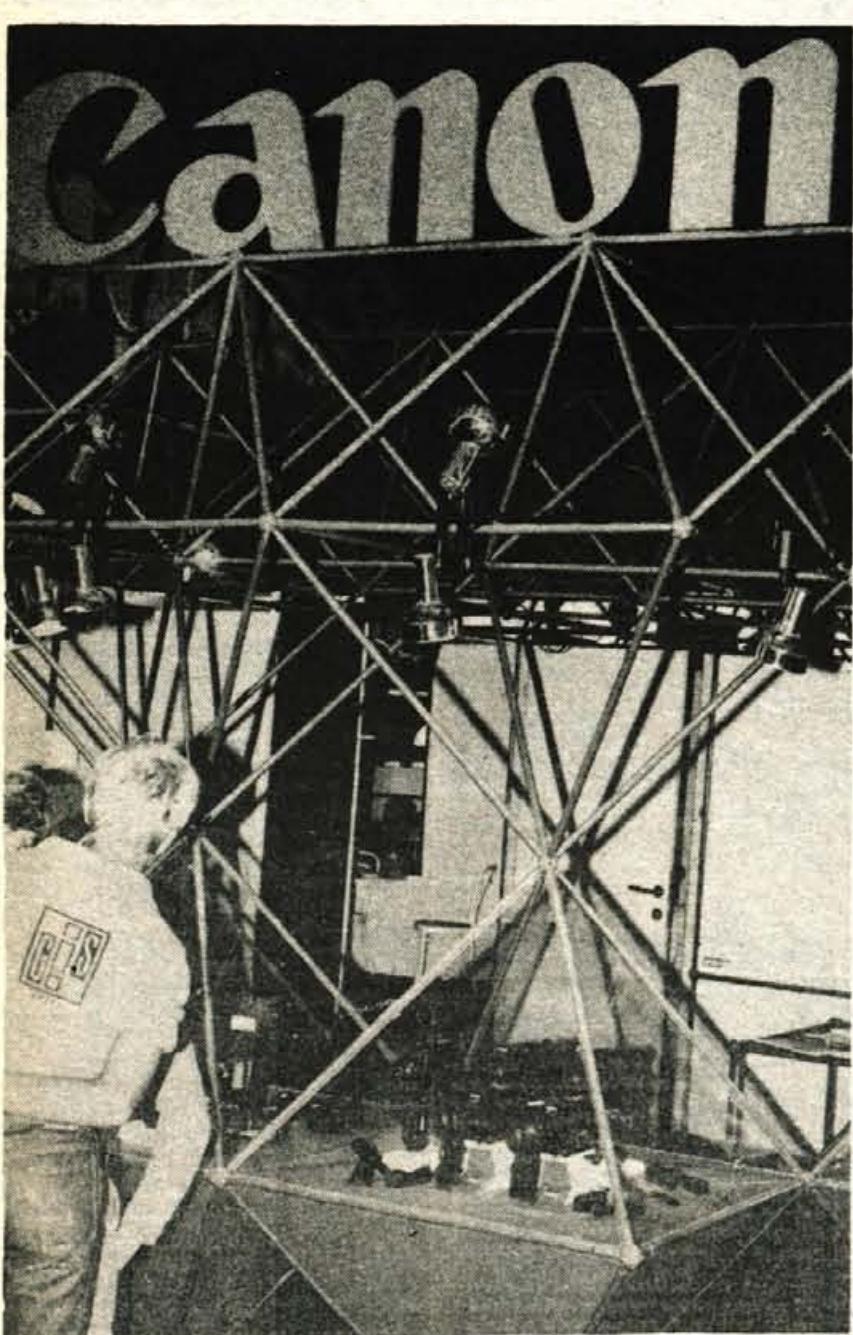

Veliko izbiro omel, čopičev in ščetk za potrebe industrije, kmetijstva, obri, ustanov in gospodinjstva, vam na Gorenjskem sejmu nudi po znižanih cenah priznani ščetarski mojster Maks Znidar iz Utika pri Vodicah nad Ljubljano.

Na razstavnem prostoru Merkur – Kranj smo opazili zanimivo ponudbo peči za centralno ogrevanje znanih proizvajalcev TAM-STADLER, FEROTHERM, ELTERM in ITPP

— Ribnica, ki jih nudijo tudi na 24-mesečno brezobrestno posojilo in brez pologa. Poleg velike izbire bele tehnike in kovinsko-tehničnega blaga in blaga za široko potrošnjo so na posebnem razstavnem prostoru razstavljena tudi osebna vozila moskvč, wartburg in škoda; katera je lahko kupiti s takojšnjim dobavo, kar prav tako predstavlja zanimivost ponudbe na letošnjem Gorenjskem sejmu.

Na razstavnem prostoru pohištva in stanovanjske opreme, poleg drugih modelov pohištva Murka razstavlja in prodaja najnovejši izdelek tovarne BREST Cerknica spalnic ALMA.

Pridite, oglejte si in prepričajte se!

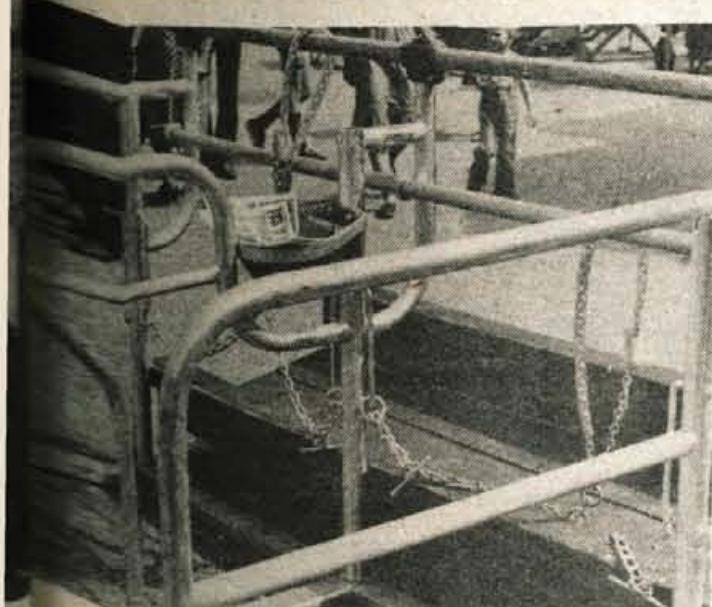

Na Murkinem razstavnem prostoru »ELGO« oddelek bele tehnike in akustike, kot vsako leto bogato založeni: s štedilniki, pralnimi stroji, hladilniki, zamrzovalnimi skrinjami in TV aparati.

Že drugo leto Avtotehna kot generalni zastopnik predstavlja na sejmu celoten program fotografiske in kino opreme japonske firme Canon, enega najbolj poznavanih proizvajalcev tovrstne opreme v svetu. Ob obisku razstavnega prostora boste poleg propagandnega gradiva prejeli tudi vse informacije.

KASLARIČ LAZAR, LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 30.
Razstavlja in prodaja na Gorenjskem sejmu vse vrste klobukov, tudi planinske in planinske, športne čepice, razne reklamne kape, ki jih izdeluje lahko naroč v želenih količinah. Po naročilu izdeluje pokrov za narodne noše, za neveste itd.

Na sejmu proizvajalec hlevske opreme Štefan Kobal iz Vižmarijeje dopolnil svoj program z novim tipom nizkih kombiniranih stojišč, katere vinkrat razstavlja na sejmu v Kranju.

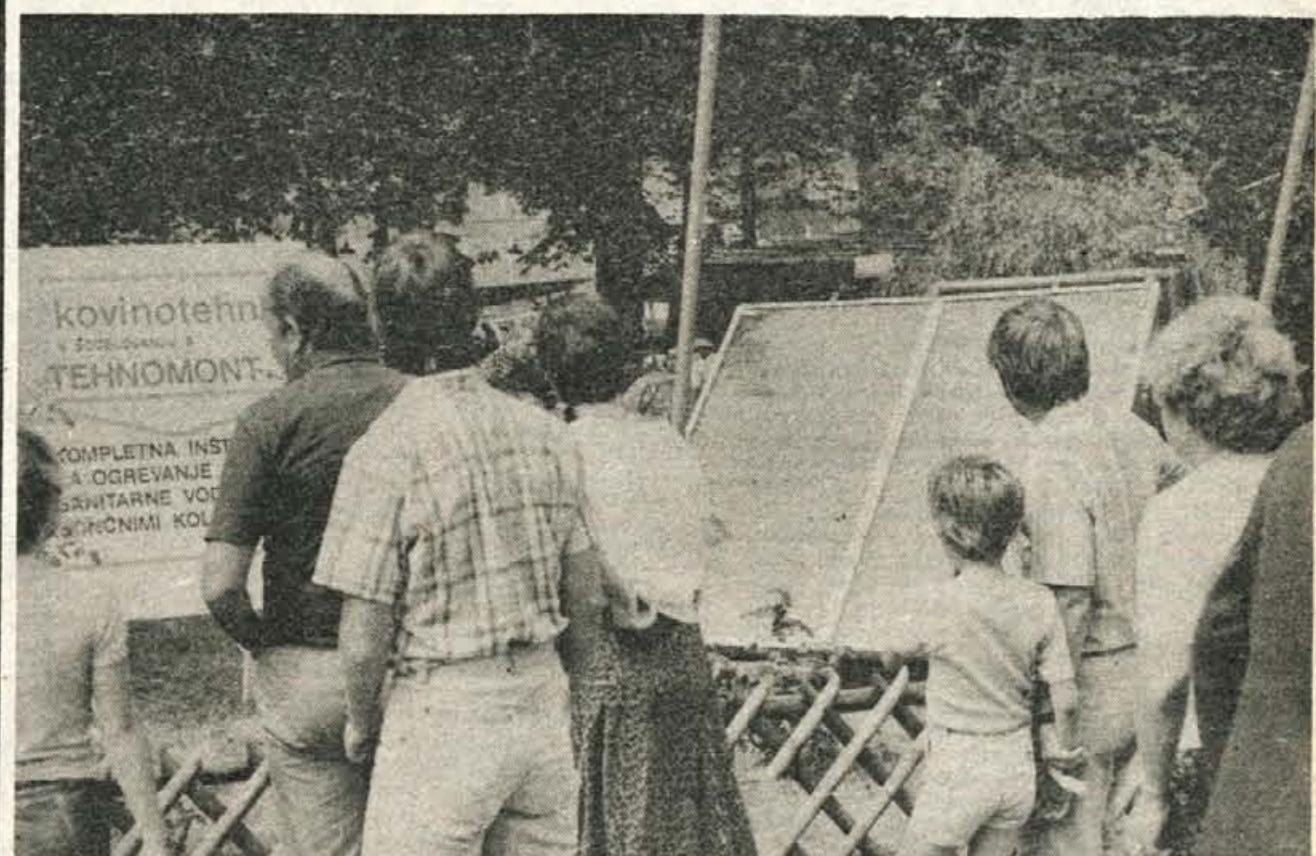

V predem času se lahko razvedrite z igrami, ki jih v svojem paviljonu Nada Aljančič iz Naklega. Mini tenis, ping pong in frisbi si po sklopu sejma lahko kupite tudi v prodajalnah Slovenija-sport, Ferro-Tobak, Mercator in Kokra. V paviljonu smo opazili tudi opremo za varnost kolesarjev (varkolo), vsi izdelki pa so naprodaj po dokaj ugodnih cenah.

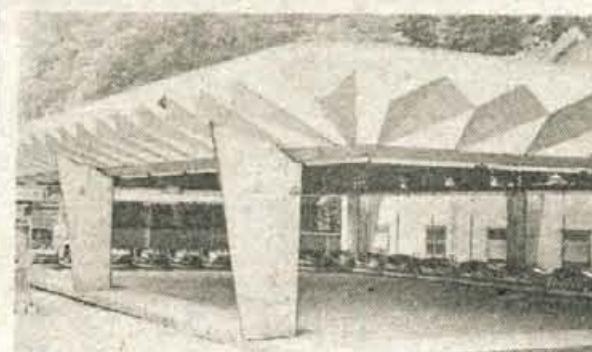

Uveljavljeno okrasnih predmetov
ALMIRO, LJUBLJANA, Topniška 43.
Uredite otroških igrac, drobna usnjena galerterija, NOVI MODEL
USNENA ŽENSKA TORBICA. Oglejte si v njegovem paviljonu na Gorenjskem sejmu.

kovinotehna

Izredno veliko zanimanje vzbujajo na sejmu sončni kolektorji za gretje sanitarnih voda, vode v bazenih, nizkotemperaturno gretje stanovanjskih površin ipd., katere izdeluje Tehnomont Pula. V času sejma jih lahko kupite v paviljonus Kavinotehne, kasneje pa tudi v vseh njenih trgovinah.

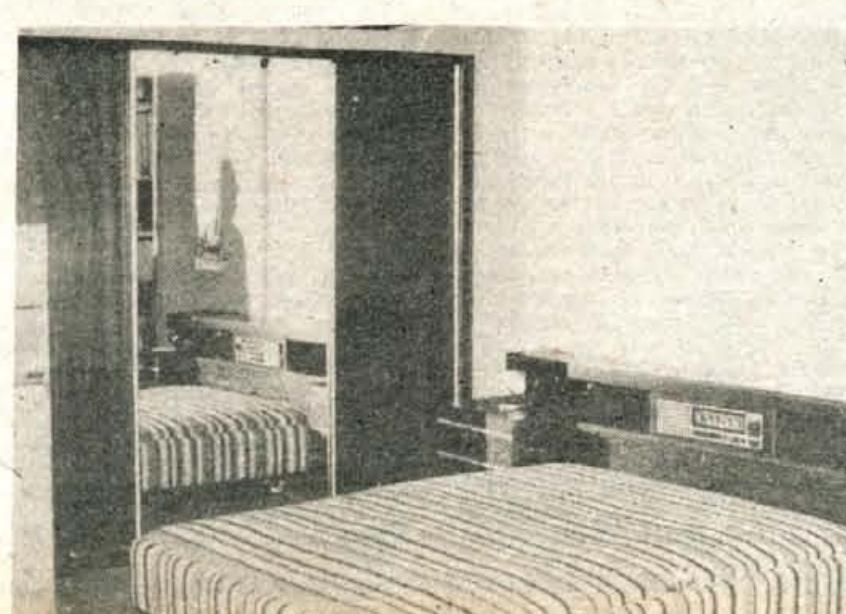
LUNA-PARK NEMEČEK, Medvode

Za vaše malčke pa vožnja na otroškem helikopterju. Vožnja je popolnoma varna in za otroke prijetno doživetje.

V paviljonu Mercatorja, TOZD Preskrbe Tržič, rednega razstavljalca na kranjskih sejmih, smo se zadržali na oddelku z belo tehniko, akustiko, malimi gospodinjskimi aparati in drugo opremo za dom,

Mercator

našo pozornost pa je pritegnila tudi nova spalnica M-4 in nov kombiniran program K Lesnine iz Ljutomerja. Tudi letos vas na razstavnih prostorih Mercatorja čaka prijazna in strokovna postrežba, blago lahko kupite na potrošniški kredit in dostavijo vam ga do doma.

VAŠA PISMA

CELO HRENOVKO ALI NIČ

V sredo, 12. avgusta, okoli 20.00 ure sem v restavraciji "Globus" želel pogledati izgledanje želodca s paradajzom solato in pol hrenovko. Na cejlje začudenje mi natakar pa ob solati namesto hrenovke, če mi že ne morejo skuhati, pojedel porcijo pomfrije. Krompir ali meso, če je človek želen, ni prav posebno pomembno. Toda zopet se k mizi vrne včasih natakar rekoč, da same pomfrije ne strežejo.

Fakrat mi ni bilo jasno in mi še niti ali sbrijejo norce z mesin (z drugimi gosti) ali dile hrenovka - cela ali ne, fari - da ali na sodi v njihova na pravila. Osebno se prijemu prvenu mnenju, saj v tem času sedenja in čaka za mizo posem natančno (sin vidim že dobro), kako so navednji mizi naročili in tudi štirikrat pomfri in zeleno hoteli postreči.

Ker sem med dokaj rednimi go restavraciji, naj ob tem iz nezadovoljstvu in jeze in z ravno trošim črnilo, povem nekaj starih sgrebov. Ne en tudi večkrat so postregli prirena ali zasmajena (kakor že jajca s bunko). Tudi sen sem moral že vrniti, saj si v ni kazal nobene svežosti in že precej otrdel in spremenil Z. B., Kranj

Konjeniška
prireditev
Voklem

Najlepši slovenski konjenički Voklo pri Kranju prireja v četrtek, 23. avgusta ob 14. uri zanimalovanje v presekovanju, na katerega se je že prijavilo število tekmovalcev - 30 iz vseh slovenskih klubov. Tekmovanje bo zelo pestrino, saj bodo deli najboljši konji pod vajetmi jahačev, mladi konji s starijimi jahači, tekmovalci - začetniki izkušenih konjih in izvežbani tekmovalci na najboljših konjih. Delni domačini iz Voklega in vseh krajev - člani Konjeničkega kluba Voklo, z veliko zagnanostjo sodelujejo pri pripravi na točitev: uredili so že tekmovalni toruri z zaprekami, ki jih bodo s tem okrasile domačinke ter vili udeležbo 10 dvovpregr z nimi nošami. Te bodo nastopljiv pred tekmovaljem potem tudi pomerile v spretovitnosti. Za popoštitev tekmovalcev ob prijetni domači glasbi bila folklorna skupina iz Šenčurja prikazom slovenskih plesov. Po tekmovaljem bo družabljanje tekmovalcev in obiskovanje tekmovanja v obiskovalni.

Janko Kalan

Jezersko - Enostavno in domiselnno so si zamislili jezerski turistični delavci, kako posredovati najnovejše podatke domačim in tujim turistom. V bližini prostorov turističnega društva nasproti hotela Kazine so namestili tri za oko prav prijetno oblikovane lesene stebriške. V njihovih vdolbinah so našli prostor instrumenti za merjenje tlaka in temperature, vozni red in informacije turističnega društva. A zopet je zamisel ostala nedorečena. Kajpak, za to so kriv kdo drug kot objestneži, ki jim je bilo prav vse na stebriških hudo na poti. Le škoda, da jih pri tem ni nihče zaločil... - C. Zaplotnik

Kranj - Prebivalci bloka v Begunjski 12 v Kranju so že lep čas nejevoljni. Pred vhodom namreč stoji dvigalo, za vhodom pa je zložena strešna opeka. Tako imajo precej težav s parkiranjem vozil in odvozom smeti. Menijo, da bi tisti, ki bodo popravljali streho, lahko bolje predvideli začetek del in ne bi toliko časa ovirali prometa. - A. Z.

Planine vabi - Avgust je najprimernejši čas za planinske pohode v hribi in gore. Planine imajo svoj čar, pravimo. Zato te dni srečujemo tam ljudi iz vseh krajev naše domovine in tudi od drugod. Ob koncu preteklega tedna je nastal gornji posnetek na vrhu Stola. Tam so se mudili planinci iz Gospodarsko upravne šole Centra srednjega usmerjenega izobraževanja v Ptiju. Z dobro voljo in pesmijo so premagali utrujenost po vzponu - Drago Papler

razstavljamo in prodajamo:

pohištvo
tehnično blago
izdelke Gorenje
gradbeni material
dekorativo

na
31. gorenjskem
sezmu
v Kranju
14.-24. 8. 81
v paviljonu
murka

Črtomir Zorec

POGOVORI O TRŽIČU,

NJEGOVIH KRAJIH IN LJUDEH

(10. zapis)

Od zgodovinskih pripovedi o starih tržičkih velmožeh moram le spet stopiti na trdnata širše mestne okolice, to pot v dolino Tržiške Bistrice in v dolino Lomščice. Obe usmerjata svoje vode k Tržiču in naj spremljata še tale zapis.

SLAP

Na razpotju oben dolin je blizu izliva Lomščice v Tržiško Bistro in oben bregh razložen kar precej velik kraj, ki mu pravijo - na Slapu. Pač zaradi zelo vodnatega slapa hudourniške Bistrice. Vabljava vodna moč je bila tudi osnova za zgradbo fužine na Slapu. Zadnji lastniki so bili podjetni Jaborniki, najbrž ponemčeni Slovenci Javorniki. V letu 1870 je jeklarna dosegla kvalitet in kvantitet višek svoje proizvodnje. V listinah je bila označena kot »tovarna brečanskega jekla«. Tedanjci lastnik Stanislav Jabornik je ponosno poročal, da je v tem letu predelal 4500 centov grodija in izdelal 3000 centov jekla, ki ga je z žigom SLAP pošiljal po večini v Trst za nadaljnjo odpremo, in v Turčijo. Jabornikove fužine so dobile posebno dober sloves z izdelavo rotort za hranitev živega srebra.

No, v letih proti koncu prejnjega stoletja so je-le majhne fužine postopoma ugašati, zven kovaskih kladiv je bil vedno tišji. Nove metode pridobivanja jekla v velikih pečeh, ki so bile urejene na vplivnjenje domačega premoga, so one-mogočale dragu izdelavo jekla, kjer je ves proizvodni proces baziral na lesnem oglju, ki ni bilo prav poceni. - Fužine so umirale, vodna moč pa je ostala. In prav tega dejstva so se podjetniki oprijeli: poiskali so druge primerne izdelke, katerih industrijska proizvodnja bi lahko izkoristila stare še obstoječe naprave, stavbe, gozdno naravno bogastvo, vodno moč pa tudi domače delavstvo, ki ni imela zemlje - le svoje marljive roke, trdne delovne navade in vsaj skromne domove v bližini.

ANGLEŽ MOLINE

Bilo je leta 1885, ko je bila na mestu opuščena jeklarna na Slapu uradno ustanovljena Tovarna lesovinske lepenke. Lahko je zaposlila kar 100 delavcev, domaćin (danes dela v tovarni 130 delavcev). Njen pobudnik in lastnik je bil Charles Moline iz znane angleške industrijske družine Molinov (katere član David se je poleti 1843 poročil s Slovensko Jerico Podbojivo, eno od poslednjih oboževank našega Prešernova... Njej naj bi bile posvečene pretresljivolepe pesnitve Vso srečo ti želim, Prošnja, Ukazi in K slovesu).

Charles Moline (1852-1930) je skoraj 50 let vodil svojo tovarno, ki je izdelovala izključno belo lepenko; obilo jo je šlo tudi v izvoz. Dobro idoče podjetje si je l. 1887 uredilo še pomočno tovarniške prostore v bližnjih Čadovljah.

Tovarna lepenke na Slapu se je v teku 100 let obstojala postopno povečevala in obnavljala, očitna je bila tudi modernizacija strojnih naprav in dvig kvalitete izdelkov. Uspešno posluje tovarna še danes, kot ena od temeljnih organizacij Kartonažne tovarne Ljubljana.

Da prekinem tok suhoperne pripovedi, omenim še anekdot - ni nujno, da bi bila resnična! - ki izpričuje neko nenavadno srboritsot starih Tržičanov.

Charles Moline je živel do leta 1926 kot zakrnjen samec, v nekaki angleški »blešči osamljenosti« (splendid isolation). Ko pa je dosegel že kar lepo starost 74 let, se je hotel poročiti z neko domačinko - Tržičanko. Vendar pa so ji njeni bratje zagrozili, da ji bodo s sekiro razklali glavo, če vzame tujca. In potem seveda s poroko ni bilo nič. No, čez leto dni se je 75 letni fabrikant le poročil s Frideriko Kaiser von Traunstein, ki je kot vdova živila na Madžarskem - a se je brž po poroki z Molinejem za stalno naselila na Slapu; med Slaparji, kot si domačini sami pravijo.

ČADOVLJE

Cadovje - zagonetno krajevno ime. (Ivan Mohorič v svojih zgodovinskih spisih uporablja le ime - Čadole). Se eno Čadovje poznam: zaselek, vasico južno od Trstenika, zahodno od Bašlja. Seveda vem, za razlagu besedice »čad«. Lahko pomeni prosojno, rahlo melegico (nad kopneci snežiči se dviga čad); modrikast čad trepeta v parku; gozdovi so odeti v nežen čad; jutranji čad) ali pa dim (iz dimnikov se vije čad; črni čad plamenice; kuhinjski čad; sopara, sopuh) oziroma saje (v predorih se na obleko seseda čad). - Na Dolenskem pravijo črnasti kravi »čada« (naša čada je trmasta). - Tu so še pridevniki: čadast (prosojno melegičast, sajast, dimast, tudi svetlo rjav leňik je čadov!).

No, morda le ni odveč ta kratek izlet v jugoslovje. Gotovo nam bo postal izvor imena zdaj bolj blizu. Kaj pa dimasto ozračje okrog starih fužin? Velja prebrati odstavek iz zgodovine:

Prvi plavž ob izlivu Lomščice v Tržiško Bistro je bil postavljen že leta 1568 (takrat so v bližini še kopali železovo rudo), delal pa je le do leta 1595. Nova peč za taljenje rude je začela obravnavati še leta 1710. Končno je postavljal svoj plavž maršal Radecky leta 1817, a je ta zaradi prehude konkurenco obravnaval le nekaj mesecev.

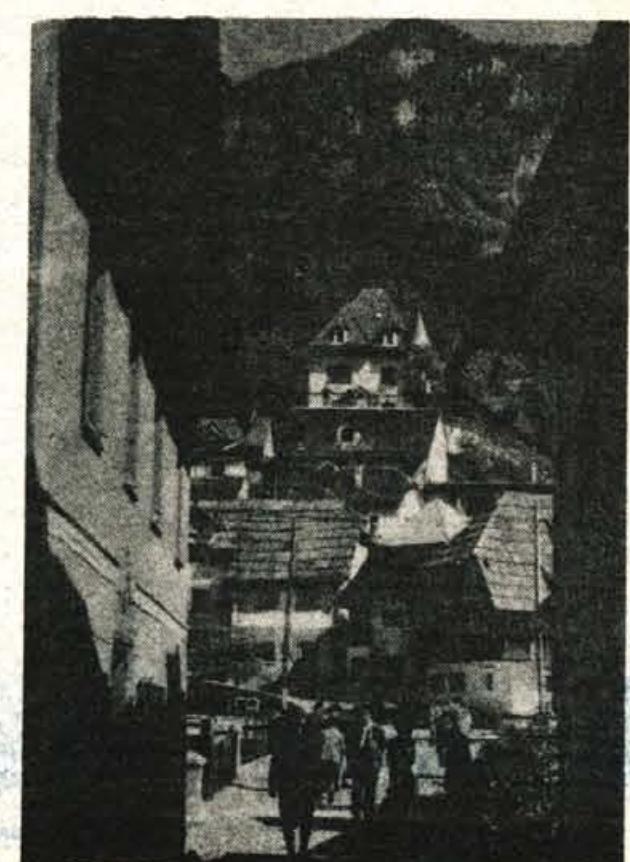
Čadovje - morda torej le od čada, ki se je vil v ozračje ozke dolinice iz starih plavžev?

Čadovje so danes kar lep, zdrav kraj, sicer precej na široko razložen po oben bregovih Bistrice med izlivom Lomščice in Dolžanovo sotesko (o njem v prihodnjem zapisu). Nekaj hiš si je našlo svoj prostor tudi na oben pobočjih nad dolino. Skozi vas vodi lepa, asfaltirana cesta.

Popotniku, ki spe po dolini nav-kreber, se oko ustavi na spominski plošči, vzdani v pročelje hiše tik ob cesti (št. 5), ki pove:

Tu je bila kurirska javka, kjer je 26. marca 1945 padel kurir in obveščevalec Kokrškega odreda NOV - Tone Hirš iz Tržiča.

V pobočju, že kar precej visoko (850 nm) nad dolino Tržiške Bistrice, severozahodno od Čadovja, stoji vrh slemenja na Počivalu samotna kmetija Pirmanc (ali Počivalnik). Tod mimo vodi zaznamovana pot na Kofce. Okrog Počivala so še danes vidne stare rudne jame.

Stare tržičke hiše.

Simon Šolar: dober plavalec in učenec

KRANJ – Osemdnevna športna prireditev ob koncu tedna je bilo zagotovo letosnjem še zadnje državno prvenstvo v plavanju. V soboto in nedeljo so se v kranjskem letnem bazenu za posamezne in moštveni državni naslove v plavanju borili starejši pionirji in pionirke. To državno prvenstvo je potekalo, da je bilo pravljeno organizirano, saj so bili dosledno le povprečni rezultati. Vseeno lahko izvedljivajo dva plavalcova v konkurenčni pionirski: ženskega državnega prvaka Zagrebčana Davorja Čovića in Triglavana Simona Šolarja, ki je osvojil dve prvi mestni, bil trikrat drugi in bil obakrat član zmagovalcev skupine Triglava.

Ta se je štirinajstletni plavalec Triglava iz Kranja je svojo plavalno kariero začel kot vočna kranjskih plavalcov. V drugem razredu je v eksperimentalni kranjski plavalski šoli začel pri trenerki Barbara Juvan. Ta mu je začela odpravljati plavalno napisnost. Kaj kmalu je Simon Šolar pokazal svoje sposobnosti. Zaradi je redno trenirati in nastopati na barve Triglava kot najmlajši pionir kategorije C. Njegova plavalna pot je šla strmo navzdol in začel je osvojiti državne in republike naslove. Vsi ti naslovi so bili pogojeni tudi z državnimi in republiškimi rekordi.

Sedaj bom začel obiskovati osmih razredov OŠ Simona Jenka. V teh letih mojega aktivnega plavanja sem osvojil v kategoriji pionirjev B in A okoli dvajset državnih in republiških naslofov.

D. Humer

Treniral sem pod vodstvom Branki Pire, Mirana Praprotnika, Stjepana Jeličiča in sedaj treniram pod vodstvom Venecelova Kapasa.

Pri vseh teh uspehih ste tudi sedaj te vedno državni rekorder?

Simon som rekorder v kategoriji mlajših pionirjev B na 100 m pravo v 56 in 25-metarskem bazenu. Kot starejši pionir imam v rokah že vedno državni rekord na 400 m medano. Redno treniram dvakrat dnevno in na teh treningih preplavljam po šestdeset kilometrov na dan. Načrtal treningi se mi potem obrestajojo pri rezultatih.

Kaj pa mednarodni nastopi?

V tej letni sezoni sem prvikrat nastopil na mednarodno državno reprezentanco na balkanski v Čavalu. Plaval sem na 200 m pravo in 400 m medano. Bil sem drugi na 400 m medano in četrti na 200 m pravo.

Mlad kranjski plavalec Simon Šolar nadaljuje tradicijo dobrih plavalcov v pravem slogu. Čeprav mu najbolj ležita disciplina 400 m medano in 200 m pravo, dosegla tudi v drugih disciplinah dobre rezultate in osvojila dobra mesta na vseh tekmovaljkih. Po končani osmiletki bo dijak kranjske gimnazije. Tudi v srednji šoli bo nadaljeval s plavalsko kariero in se nekaj let bo ostal zvest plavanju. Pogoji za trening in nastope so na kranjski gimnaziji odlični. Se posebno, zato ker Simonu Šola ne dela nobenih pregalic.

D. Humer

Na treningih sem pod vodstvom Branki Pire, Mirana Praprotnika, Stjepana Jeličiča in sedaj treniram pod vodstvom Venecelova Kapasa.

Pri vseh teh uspehih ste tudi sedaj te vedno državni rekorder?

Simon som rekorder v kategoriji mlajših pionirjev B na 100 m pravo v 56 in 25-metarskem bazenu. Kot starejši pionir imam v rokah že vedno državni rekord na 400 m medano. Redno treniram dvakrat dnevno in na teh treningih preplavljam po šestdeset kilometrov na dan. Načrtal treningi se mi potem obrestajojo pri rezultatih.

Kaj pa mednarodni nastopi?

V tej letni sezoni sem prvikrat nastopil na mednarodno državno reprezentanco na balkanski v Čavalu. Plaval sem na 200 m pravo in 400 m medano. Bil sem drugi na 400 m medano in četrti na 200 m pravo.

Mlad kranjski plavalec Simon Šolar nadaljuje tradicijo dobrih plavalcov v pravem slogu. Čeprav mu najbolj ležita disciplina 400 m medano in 200 m pravo, dosegla tudi v drugih disciplinah dobre rezultate in osvojila dobra mesta na vseh tekmovaljkih. Po končani osmiletki bo dijak kranjske gimnazije. Tudi v srednji šoli bo nadaljeval s plavalsko kariero in se nekaj let bo ostal zvest plavanju. Pogoji za trening in nastope so na kranjski gimnaziji odlični. Se posebno, zato ker Simonu Šola ne dela nobenih pregalic.

D. Humer

Na treningih sem pod vodstvom Branki Pire, Mirana Praprotnika, Stjepana Jeličiča in sedaj treniram pod vodstvom Venecelova Kapasa.

Pri vseh teh uspehih ste tudi sedaj te vedno državni rekorder?

Simon som rekorder v kategoriji mlajših pionirjev B na 100 m pravo v 56 in 25-metarskem bazenu. Kot starejši pionir imam v rokah že vedno državni rekord na 400 m medano. Redno treniram dvakrat dnevno in na teh treningih preplavljam po šestdeset kilometrov na dan. Načrtal treningi se mi potem obrestajojo pri rezultatih.

Kaj pa mednarodni nastopi?

V tej letni sezoni sem prvikrat nastopil na mednarodno državno reprezentanco na balkanski v Čavalu. Plaval sem na 200 m pravo in 400 m medano. Bil sem drugi na 400 m medano in četrти na 200 m pravo.

Mlad kranjski plavalec Simon Šolar nadaljuje tradicijo dobrih plavalcov v pravem slogu. Čeprav mu najbolj ležita disciplina 400 m medano in 200 m pravo, dosegla tudi v drugih disciplinah dobre rezultate in osvojila dobra mesta na vseh tekmovaljkih. Po končani osmiletki bo dijak kranjske gimnazije. Tudi v srednji šoli bo nadaljeval s plavalsko kariero in se nekaj let bo ostal zvest plavanju. Pogoji za trening in nastope so na kranjski gimnaziji odlični. Se posebno, zato ker Simonu Šola ne dela nobenih pregalic.

D. Humer

Na treningih sem pod vodstvom Branki Pire, Mirana Praprotnika, Stjepana Jeličiča in sedaj treniram pod vodstvom Venecelova Kapasa.

Pri vseh teh uspehih ste tudi sedaj te vedno državni rekorder?

Simon som rekorder v kategoriji mlajših pionirjev B na 100 m pravo v 56 in 25-metarskem bazenu. Kot starejši pionir imam v rokah že vedno državni rekord na 400 m medano. Redno treniram dvakrat dnevno in na teh treningih preplavljam po šestdeset kilometrov na dan. Načrtal treningi se mi potem obrestajojo pri rezultatih.

Kaj pa mednarodni nastopi?

V tej letni sezoni sem prvikrat nastopil na mednarodno državno reprezentanco na balkanski v Čavalu. Plaval sem na 200 m pravo in 400 m medano. Bil sem drugi na 400 m medano in četrти na 200 m pravo.

Mlad kranjski plavalec Simon Šolar nadaljuje tradicijo dobrih plavalcov v pravem slogu. Čeprav mu najbolj ležita disciplina 400 m medano in 200 m pravo, dosegla tudi v drugih disciplinah dobre rezultate in osvojila dobra mesta na vseh tekmovaljkih. Po končani osmiletki bo dijak kranjske gimnazije. Tudi v srednji šoli bo nadaljeval s plavalsko kariero in se nekaj let bo ostal zvest plavanju. Pogoji za trening in nastope so na kranjski gimnaziji odlični. Se posebno, zato ker Simonu Šola ne dela nobenih pregalic.

D. Humer

Na treningih sem pod vodstvom Branki Pire, Mirana Praprotnika, Stjepana Jeličiča in sedaj treniram pod vodstvom Venecelova Kapasa.

Pri vseh teh uspehih ste tudi sedaj te vedno državni rekorder?

Simon som rekorder v kategoriji mlajših pionirjev B na 100 m pravo v 56 in 25-metarskem bazenu. Kot starejši pionir imam v rokah že vedno državni rekord na 400 m medano. Redno treniram dvakrat dnevno in na teh treningih preplavljam po šestdeset kilometrov na dan. Načrtal treningi se mi potem obrestajojo pri rezultatih.

Kaj pa mednarodni nastopi?

V tej letni sezoni sem prvikrat nastopil na mednarodno državno reprezentanco na balkanski v Čavalu. Plaval sem na 200 m pravo in 400 m medano. Bil sem drugi na 400 m medano in četrти na 200 m pravo.

Mlad kranjski plavalec Simon Šolar nadaljuje tradicijo dobrih plavalcov v pravem slogu. Čeprav mu najbolj ležita disciplina 400 m medano in 200 m pravo, dosegla tudi v drugih disciplinah dobre rezultate in osvojila dobra mesta na vseh tekmovaljkih. Po končani osmiletki bo dijak kranjske gimnazije. Tudi v srednji šoli bo nadaljeval s plavalsko kariero in se nekaj let bo ostal zvest plavanju. Pogoji za trening in nastope so na kranjski gimnaziji odlični. Se posebno, zato ker Simonu Šola ne dela nobenih pregalic.

D. Humer

Na treningih sem pod vodstvom Branki Pire, Mirana Praprotnika, Stjepana Jeličiča in sedaj treniram pod vodstvom Venecelova Kapasa.

Pri vseh teh uspehih ste tudi sedaj te vedno državni rekorder?

Simon som rekorder v kategoriji mlajših pionirjev B na 100 m pravo v 56 in 25-metarskem bazenu. Kot starejši pionir imam v rokah že vedno državni rekord na 400 m medano. Redno treniram dvakrat dnevno in na teh treningih preplavljam po šestdeset kilometrov na dan. Načrtal treningi se mi potem obrestajojo pri rezultatih.

Kaj pa mednarodni nastopi?

V tej letni sezoni sem prvikrat nastopil na mednarodno državno reprezentanco na balkanski v Čavalu. Plaval sem na 200 m pravo in 400 m medano. Bil sem drugi na 400 m medano in četrти na 200 m pravo.

Mlad kranjski plavalec Simon Šolar nadaljuje tradicijo dobrih plavalcov v pravem slogu. Čeprav mu najbolj ležita disciplina 400 m medano in 200 m pravo, dosegla tudi v drugih disciplinah dobre rezultate in osvojila dobra mesta na vseh tekmovaljkih. Po končani osmiletki bo dijak kranjske gimnazije. Tudi v srednji šoli bo nadaljeval s plavalsko kariero in se nekaj let bo ostal zvest plavanju. Pogoji za trening in nastope so na kranjski gimnaziji odlični. Se posebno, zato ker Simonu Šola ne dela nobenih pregalic.

D. Humer

Na treningih sem pod vodstvom Branki Pire, Mirana Praprotnika, Stjepana Jeličiča in sedaj treniram pod vodstvom Venecelova Kapasa.

Pri vseh teh uspehih ste tudi sedaj te vedno državni rekorder?

Simon som rekorder v kategoriji mlajših pionirjev B na 100 m pravo v 56 in 25-metarskem bazenu. Kot starejši pionir imam v rokah že vedno državni rekord na 400 m medano. Redno treniram dvakrat dnevno in na teh treningih preplavljam po šestdeset kilometrov na dan. Načrtal treningi se mi potem obrestajojo pri rezultatih.

Kaj pa mednarodni nastopi?

V tej letni sezoni sem prvikrat nastopil na mednarodno državno reprezentanco na balkanski v Čavalu. Plaval sem na 200 m pravo in 400 m medano. Bil sem drugi na 400 m medano in četrти na 200 m pravo.

Mlad kranjski plavalec Simon Šolar nadaljuje tradicijo dobrih plavalcov v pravem slogu. Čeprav mu najbolj ležita disciplina 400 m medano in 200 m pravo, dosegla tudi v drugih disciplinah dobre rezultate in osvojila dobra mesta na vseh tekmovaljkih. Po končani osmiletki bo dijak kranjske gimnazije. Tudi v srednji šoli bo nadaljeval s plavalsko kariero in se nekaj let bo ostal zvest plavanju. Pogoji za trening in nastope so na kranjski gimnaziji odlični. Se posebno, zato ker Simonu Šola ne dela nobenih pregalic.

D. Humer

Na treningih sem pod vodstvom Branki Pire, Mirana Praprotnika, Stjepana Jeličiča in sedaj treniram pod vodstvom Venecelova Kapasa.

Pri vseh teh uspehih ste tudi sedaj te vedno državni rekorder?

Simon som rekorder v kategoriji mlajših pionirjev B na 100 m pravo v 56 in 25-metarskem bazenu. Kot starejši pionir imam v rokah že vedno državni rekord na 400 m medano. Redno treniram dvakrat dnevno in na teh treningih preplavljam po šestdeset kilometrov na dan. Načrtal treningi se mi potem obrestajojo pri rezultatih.

Kaj pa mednarodni nastopi?

V tej letni sezoni sem prvikrat nastopil na mednarodno državno reprezentanco na balkanski v Čavalu. Plaval sem na 200 m pravo in 400 m medano. Bil sem drugi na 400 m medano in četrти na 200 m pravo.

Mlad kranjski plavalec Simon Šolar nadaljuje tradicijo dobrih plavalcov v pravem slogu. Čeprav mu najbolj ležita disciplina 400 m medano in 200 m pravo, dosegla tudi v drugih disciplinah dobre rezultate in osvojila dobra mesta na vseh tekmovaljkih. Po končani osmiletki bo dijak kranjske gimnazije. Tudi v srednji šoli bo nadaljeval s plavalsko kariero in se nekaj let bo ostal zvest plavanju. Pogoji za trening in nastope so na kranjski gimnaziji odlični. Se posebno, zato ker Simonu Šola ne dela nobenih pregalic.

D. Humer

Na treningih sem pod vodstvom Branki Pire, Mirana Praprotnika, Stjepana Jeličiča in sedaj treniram pod vodstvom Venecelova Kapasa.

Pri vseh teh uspehih ste tudi sedaj te vedno državni rekorder?

Simon som rekorder v kategoriji mlajših pionirjev B na 100 m pravo v 56 in 25-metarskem bazenu. Kot starejši pionir imam v rokah že vedno državni rekord na 400 m medano. Redno treniram dvakrat dnevno in na teh treningih preplavljam po šestdeset kilometrov na dan. Načrtal treningi se mi potem obrestajojo pri rezultatih.

Kaj pa mednarodni nastopi?

V tej letni sezoni sem prvikrat nastopil na mednarodno državno reprezentanco na balkanski v Čavalu. Plaval sem na 200 m pravo in 400 m medano. Bil sem drugi na 400 m medano in četrти na 200 m pravo.

Mlad kranjski plavalec Simon Šolar nadaljuje tradicijo dobrih plavalcov v pravem slogu. Čeprav mu najbolj ležita disciplina 400 m medano in 200 m pravo, dosegla tudi v drugih disciplinah dobre rezultate in osvojila dobra mesta na vseh tekmovaljkih. Po končani osmiletki bo dijak kranjske gimnazije. Tudi v srednji šoli bo nadaljeval s plavalsko kariero in se nekaj let bo ostal zvest plavanju. Pogoji za trening in nastope so na kranjski gimnaziji odlični. Se posebno, zato ker Simonu Šola ne dela nobenih pregalic.

D. Humer

Na treningih sem pod vodstvom Branki Pire, Mirana Praprotnika, Stjepana Jeličiča in sedaj treniram pod vodstvom Venecelova Kapasa.

Pri vseh teh uspehih ste tudi sedaj te vedno državni rekorder?

Simon som rekorder v kategoriji mlajših pionirjev B na 100 m pravo v 56 in 25-metarskem bazenu. Kot starejši pionir imam v rokah že vedno državni rekord na 400 m medano. Redno treniram dvakrat dnevno in na teh treningih preplavljam po šestdeset kilometrov na dan. Načrtal treningi se mi potem obrestajojo pri rezultatih.

Kaj pa mednarodni nastopi?

V tej letni sezoni sem prvikrat nastopil na mednarod

ekline ektrikarja

Loka — V sredo, 12. avgusta je ob 8.30 v transformatorski postaji organizacije združenja loka Železniki hudo poškodoval 28-letni Jože Pintar iz Praprotna 5.

Elektrikar Jože Pintar je v transformatorski postaji popravljal na priključku za razdelilno napajanje. Vključil je izpadni del napajanja in tedaj je prišlo do preboja v spodnjem in zgornjem blokom razdelilne postaje, obenem pa tudi napajanja. Ker je stal v bližini predstavnikov, je zadel tudi njega in pri tem je hujše opeklene po obrazu in po

Hudo nesreča traktorista

Davča — V petek, 14. avgusta, ob 10.30 se je v gozdu v Davči hudo nesrečil 54-letni Franc Demšar iz Šentjurja, ki je delal pri spravljanju lesa.

Demšar je po gozdni poti, ki se dvigne ter vlekel hlodovino. Obračanjem pa mu je traktor obraznil s ceste po strmini in prevrnih. Voznik Demšar je padel v kabino in se hudo telesno poškodoval. Odpeljali so ga v Klinični center v Ljubljano.

Ponavljajoča se nesreča — Na gospodarskem poslopu Ivanke Blatnik Ponavljajoča se nesreča — Na gospodarskem poslopu Ivanke Blatnik Ponavljajoča se nesreča — Na gospodarskem poslopu, bilo je škoda za 800.000 dinarjev. Vneno se je ob 9.30 uri, ko so zakurili pod kottom. Zaradi vročine so se segreti tramovi in letve dimnika, nato pa so se uneli. Tako je nastal ogenj pri ostrešju znamenite gospodarskega poslopa, ki je vezan na opuščeno stanovanje hudo. Na prizidku so hranili tudi butare za kurjenje peči in tako ogenj izredno hitro širil. Pogorelo je kmetijsko orodje ter 150 kockov sena, živilo pa so retuli. Na kraj požara so najprej prihiteli gasilci iz Ljubljane, poklicni gasilci iz Kranja in dvema cisternama voda in nato še gasilci iz Radovljice. Pri gašenju požara so pa pomagali tudi pripadniki civilne zaštite Ljubno. — Foto: D. Sedej

tomoto šport

maga Laffita

WGO — 28-letni Francois Jacques Laffit (Lagard) je uspešno zmagoval v 19. dirki Avstrije na Österreichringu na letotujne svetovne dirke.

Množičnost ob tekmovališčih

Triški — Triški sportni delavci so ustanovili občinsko praznično in sportno tekmovanje v osmih disciplinah. V njih je sodelovalo več kot desetih ljudi in občanov iz Triškega ter iz drugih gorenjskih občin. Celudi velja vse takovanja, da so športni pisti smakovredne, je treba gledati možnosti in ne izpostaviti občinskemu pravosvoju in nočni tak po ulicah Triškega takovanjih so nastopajoče po starosti in izvedbi več. Toda predvidene starostne razlike in takovanja v vseh disciplinah so ostala le na kar ni bilo prijav. A gled ga — po pogizu je v občini med 12.000 Triščanov osmesto tenek možih. V včerini so bile tudi najboljši gledali, ki so predvsem v plavanju in tak. Le korajne za športno meroti in zdravo rekreacijo ni bilo. Vse takovanje ob občinskem triški so bila rekreativna značajka, so pomembna možnost in so nastopa vsakomur, ki si je želel.

Število gledalcev na športnih dogodilih je pravzaprav rastevaljivo, s tem športna dejavnost pridobiva popularnosti, tekmovanec pa predvsem za se vedno boljšost.

Občina je možica radovodne tekmovališčih tudi oporovila dejavnost, da velika večina je vodila stoji ob strani organizacije. Prav zato bo treba učiniti z napravljivimi aktivnimi vseživnimi strani športne dejavnosti, da tekmovanja ne bodo začeli temveč prispevki k načinu življenja.

— mv

Omahnili s stene

Kranjska gora — V soboto, 15. avgusta, se je ob 7.30 v severni steni triglavskega pogorja, v ljubljanski smeri, telesno poškodoval Hine Kranjc, star dvajset let iz Črke pri Idriji.

Skupaj s prijatelji je vstopil v ljubljansko smer, pri tem pa mu je spodrsnilo in omahnili je po strmini. Pri padcu si je zlomil desno nogo v gleznu. Odpeljali so ga v jeseniško bolnico.

Ponesrečil se je na Zelenici

Tržič — V nedeljo, 16. avgusta, so ob 9.30 uri dopoldne dobili sporočilo, da se je na Zelenici nad Ljubljalem, v bližini planinske koče, pripetila goriska nesreča.

Po dveh urah je odšlo na kraj nesreča šest gorskih reševalcev in državnik Tone Martinčič iz Tržiča. Ugotovili so, da se je ponesrečil Marjan Meteret, star 50 let iz Smokuča 23 pri Žirovnici. Na Zelenico je odšel, da bi pogledal za svojima dvema konjem. Predvidevajo, da je odšel visoko v strmo pobočje zato, da bi nabral nekaj planik, pri tem pa ja padel 30 metrov globoko in se ob tem hudo telesno poškodoval.

Odpeljali so ga v jeseniško bolnico s helikopterjem.

Nizke cene privabljajo obiskovalce v paviljon Kovinotehne na sejmu v Kranju, kjer se najde za vsakogar nekaj.

Utonil v blejskem jezeru

Bled — V nedeljo, 16. avgusta, so obvestili Postajo milice na Bledu, da je prejšnji dan zvečer, okoli 22. ure, v blejskem jezeru utonil Marjan Ilijanič, star dvajset let, z začasnim bivališčem na Jesenicah, Prešernova 5 in delavec Gradisa na Jesenicah.

Ilijanič je bil s prijateljem na Bledu, kamor sta se pripeljala z avtobusom in odšla v restavracijo regatnega centra v Zaki. Tja do 22. ure sta popivala, nato pa sta se odpravila iz gostišča. Ilijanič se je zunaj slekel, če, da se bo kopal. Skočil je v blejsko jezero in zaplavil okoli 40 metrov daleč. Tam pa je izginil pod vodo. Prijatelj je skočil za njim in ga poskušal rešiti, a ga ni mogel več najti.

Truplo so naslednji dan potegnili iz vode blejski potapljači, zdravnik pa je ugotovil, da je smrt nastopila zaradi utopitve.

NESREČE

PADEC KOLESARJA

Kranj — V soboto, 15. avgusta, se je ob 7. uri zgodila na lokalni cesti Kokrica-Spodnja Bela prometna nesreča zaradi neprimerne hitrosti.

Voznik kolesa z motorjem Fende, star 45 let, iz Kokrica 19 je peljal iz smeri Bela-Kokrica. Zaradi neprimerne hitrosti ga je zaneslo na desno stran vozišča, kjer je padel in se udaril.

AVTOBUS V PEŠAKINJO

Kranj — V četrtek, 13. avgusta, ob 18. uri je prišlo do nesreče na obvoznici Kranj na mostu čez Savo do prometne nesreče zaradi neprimerne hitrosti in neprimerne prečkanja ceste. Pri tem je nastala materialna škoda za 5.000 dinarjev.

40-letni Milan Miklavčič iz Spodnje Breznice 183 je vozil avtobus od Zlatega polja do križišča Iskre z neprimerno hitrostjo. Edo Žnidaršič, star 55 let, doma iz Cerknice pa je ne da bi se prepričal, nenadoma prečkal cesto. Avtobus ga je zbil, padel je po cestišču in se hudo poškodoval.

Zazidalni načrt Zasipa

Radovljica — Zazidalni načrt Zasipa so izdelali na osnovi programskih osnov, ki jih je opredelil svet krajevne skupnosti Zasip in z njima območje med vasjo Zasip pod cerkvijo in cesto v Mužje ter staro vasjo jedro na vzhodni strani. Stanovanjsko območje v Zasipu naj bi povečali za okoli 4 hektare, za kar so že pridobili soglasje Kmetijske zemljiške skupnosti občine Radovljica. Po programu krajevne skupnosti naj bi zgradili še več zasebnih hiš, otroški vrtec in trgovino za osnovno preško. Trgovina naj bi ostala ob glavni cesti, saj bo namenjena vsemu območju Zasipa. Vrtec naj bi postavljal ob mirnem delu v središču kompleksa.

V zazidalni načrti A, B, C: 1. Frelih (Sava), 2. Leskovček (Brasknik), 3. Udovit (Sava), 4. Jeronselj, 5. Arsenček (oba Branki); ekipni zazidalni red: 1. Novo mesto, 2. Sava, 3. Grosuplje, 4. Rok-Franek, 5. Hrastnik.

dh

Odpadki hrane iz kombija

Narave in okolja ne onesnažujemo le sami, temveč tudi tisti, ki se vozijo skozi državo — Kaznovalna politika bi morala biti strožja

Veliko smo že pisali in najbrž bomo še pisali in opozarjali na čistočo našega okolja, ki nikakor ni dovolj čisto, onesnažujemo pa ga vsak dan bolj. Ob cestah, na njivah in na travnikih puščamo gore odpadkov in še več: v gozdove smo jih celo pripravljenci zapeljati in kar tam puščati. Najbolj »pripravne« pa so reke in potoki, saj se nam tudi v teh primerih kar udomačilo tisto: »saj voda itak vse odnese!«

Kaznovalna politika ob tem hudo šepa, obenem pa tudi ne moremo pričakovati, da se bodo naši inšpektorji od jutra do večera vozili gor in dol po Gorenjski ter prijavljali sodnikom za prekrške vse številne onesnaževalce. Predvsem sami smo še premalo zreli, da bi nam prešlo v mesec in krije, da tega pa ne smemo počenjati, ker se bomo v gorah odpadkov enkrat sami zadušili — narave se bo v tem primeru še hudo maščevala — in ne znamo tudi na tem področju delovati samozaščitno, osveščeno in najhujše onesnaževalce vsaj hudo prestrašiti, če že nanje naletimo.

Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen, boste lahko porekli in še res je. Nobenega kamna ne bo, kajti tudi meni osebno zaide cigaretni ogrek prej skozi šipo v avtomobilu kot da bi končal v peplniku. Vendar tisto, kar je počenjal minuli teden

na cesti Naklo-Jesenice voznik osebnega avtomobila tuje registracije TÜ NK 72, je nezaščitano.

Skozi šipo kombija so na zadaj vozeče osebne avtomobile v presledkih nekaj sto metrov letete konerve, olupki, ostanki kruha, hrane. Vsi so v kombiju najbrž jedli — in ni jih bilo malo — ostanki obeda pa so metali skozi vse odprtine, ki jih kombi ima. V zraku so se vrtinčili ostanki s papirji, da te je bilo stud domala brez prestanka in ko si si prvič oddahnili, je piletela ob cesto nova pošiljka in zdaj si lahko pričakovati, da bo naslednja končala v prednjem šipi avtomobila.

Tega odmetavanja embalaže ni hotelo biti ne konča in kraja, a kaj moreš? Cimpres prehiteti prednje vozilo in si ohladiti živce. Kaj naj bi pa storil?

Zeleni bi si le, da bi bili ob cesti inšpektorji s pooblastili, da lahko neusmiljeno kaznujejo onesnaževalce. Kaj nam pomagajo pripovedi, da so v Zvezni republiki Nemčiji začrveno izjemno visoke kazni že za cigaretne ogroke, ko pa pri nas večina sploh ne ukrepamo?

In ob tem vozniku kombija, ki se je peljal proti mejnemu prehodu Podkoren, si resnično in srčno začeli, da bi bilo pri nas drugače. Da bi ga doletela stroga in kar najstrožja kazna...

D. Sedej

Leta 1983 spet odplake iz Most

Največ zaroda Ribiški družini Radovljica uničijo odplake iz Most — Leta 1983 bodo jezero v Mostah spet čistili — Zaostrični kazni

Radovljica — Ribiška družina Radovljica, ki ima 130 članov — članstvo pa nenehno narašča — upravlja z območjem od Cajhnovega mostu v Radovljici do izliva Save v Tržičko Bistrico. Razen tega imajo še številne gojitvene potoke, največ na levem bregu Save s Peričico, Zgošč, Dobrušo, Lešnico, na desnem bregu pa Lipnico s pritoki, ki pa je domala že vsa uničena. Onesnažuje jo predvsem Plamen iz Krope in je Lipnica domala že mirtva. Letos so člani Ribiške družine Radovljica naredili nov bajar v Voščah nad Lancovim ter ga namenili predvsem za gojitev postrvir.

Velike težave imajo člani kot tudi člani drugih ribiških družin z odplakami, še posebej ob čiščenju v hidrocentrali Moste v Žirovnici. Izpust Save napovedujejo za leto 1983, zdaj prej, saj je treba očistiti zaradi izgradnje v Mavčiču. Pri zadnjem čiščenju so zabeležili popoln pogin ribjega zaroda, saj v desetih minutah po izpustu ni bilo v Savi žive nobene ribe več.

V lovnem revirju Save kolobarijo, letno pa vložijo od 150.000 do 200.000 potočnih postrvir in od 8.000 do 12.000 letnih mladič. Letos ne bodo toliko vlagali kot prejšnja leta, saj se napoveduje spust v Mostah, vložili pa so ameriško postrvir. Komercialni revir ribiške družine je pod Cajhnovim mostom, kjer je možen ribolov ameriške postrvir v vseh letnih časih. Za domače ribiče velja dnevna dovolilnica 250 dinarjev in za tuje 450 dinarjev.

Članom Ribiške družine »morala pade« tedaj, če potoke ali reke uničujejo raznorazne odplake. Najhujši za gojitev v lovno območje Ribiške družine Radovljica je Plamen iz Krope, potem Veriga iz Lesc, zadnje čase se tudi že vidi vpliv natege iz Blejskega jezera. Pojavljajo pa se občasne zastrupitve ribjega zaroda, ko onesnaževalci niso znani. Letos teh ni bilo veliko, lani pa veliko več.

Odškodnina vsekakor ni nobeno nadomestilo za zarod, ki ga uničujejo z odplakami in iz malomarnosti. Čestod krivda sploh ni dokazana. Tedaj, ko rečemo, da so škodljive snovi prišle v reko iz te ali one delovne organizacije, bi morali poiskati tudi neposrednega krivca, ki je zaradi nevestnosti izhl v reko zarod ūskodljiv stup.

D. Sedej

MERKUR Kranj

vam na 31. gorenjskem sejmu nudi:

- belo tehniko in hladilne naprave
- stroje in opremo za gospodinjstvo
- motorna kolesa, mopede, kolesa in šivalne stroje
- televizijske in radijske sprejemnike
- ročno in strojno orodje
- opremo za centralno kurjavo
- opremo za kopalnice
- blago za široko potrošnjo

Prodaja osebnih avtomobilov ŠKODA — WARTBURG — MOSKVIČ s takojšnjo dobavo!

Posebna ponudba:

PEČI ZA CENTRALNO OGREVANJE

na trda goriva
proizvajalcev:

- TAM — STADLER
- FERROTHERM
- ITPP — RIBNICA
- ELTERM

V času sejma izkoristite izjemno priložnost koriščenja 24-me-
sečnega brezobrestnega posojila brez pologa!

sejemske cene — potrošniški kredit — dostava na dom

Gorenjska kmetijska zadruga —
TZO »Sloga« Kranj
»Smo bili
in bomo na sejmu«

Gorenjska kmetijska zadruga in njena temeljna zadružna organizacija »Sloga« Kranj sta bila pobudnika sedanjega poletnega gorenjskega sejma, ki je tokrat že enainštredesetič v gorenjskem središču. »Smo bili in bomo na sejmu,« pravijo v Slogi. Nastop na sejmu je nujen zaradi slabše založenosti kmetijskega trga in medsebojne konkurence. Kmetje iz vseh koncev Slovenije jih obiskujejo v teh dneh na razstavnem sejmem prostoru, z veseljem zaidejo tudi v njihovo prodajalno (poleg mlekarne v Čirčah) na cesti 1. maja 65. Največ sprašujejo po uvoženi kmetijski mehanizaciji tako iz vzhodnih kot zahodnih držav. Toda razumeti je treba Slogine in družbeni težave: uvoz je omejen in devize dragocene. A kljub temu se v kranjski Slogi lahko pohvalijo z dobro založenostjo in pestro ponudbo kmetijskih strojev, priključkov in rezervnih delov.

silce mineralnih gnojil z dnojnojevalci, rotacijske in prstne kosilnice, tračne in vrtavkaste obračalnice, mešalce gnojevke, hlevsko opremo ...

Josip Posega iz Strane pri Postojni: »Vsako leto obiščemo gorenjski sejem in vsako leto se ustavimo

tudi na Sloginem razstavnem prostoru. Zadovoljen sem z njihovim odnosom do kmetovalcev. Pri Slogi sem kupil že ventilator za dosuševanje, kultivator, traktorsko žkopilnico in še nekaj malenkosti. Tokrat iščem rezerve dele za molzni stroj Westfalia in kupujem traktor Zetor 70 s pogonom na vse štiri kolesa. V strojni skupnosti ga potrebujemo in v Slogi so nam obljudili, da ga hitro dobimo.«

Marina Bogataj je uslužbenka v Slogi; vodi tajnišča posla in prijazno odgovarja na vprašanja radovnih kupcev: »Šest let sem že na sejmih. Veselje imam delati z ljudmi. Ni posebno prijetno, če kupcem ne moremo ustreči, zato mu je

treba vsaj dopovedati, zakaj tega in tega stroja ni. Zadovoljne so stranke, če jim lahko zagotovim, da bodo stroj že jutri ali pojutrišnjem dobili. Naj še povem, da ima Sloga na sejmu direktno telefoniko št. (064) 28-590. Zavrtite in postregli vam bomo z informacijami. Se bolje pa bo, če nas osebno obiščete.«

Vili Drnovšek je na sejem prišel iz Zagorja. Najprej se je ustavil na razstavnem prostoru »Sloga«. Domala vso Slovensko sem obredil, da sem dobil 1700-litrsko cisterno Creina. Trije biki so šli zanjo, a ni mi žal. Veliko mi bo odvrnila. Ogledal sem si tudi druge razstavljenje stroje: traktorje Torpedo-Deutz, Zetor in Fiat Štore, tro-

ROYAL MOLZNI STROJI

- ena ali dve molzni enoti
- dvovaljni vakuum sistem
- električni pogon — enota
- plastične posode
- nosilnost posode — 200 kg
- izenačena molža

Zastopnik za Jugoslavijo

Kmetijsko
živilski
kombinat

TOZD Komercialni servis
tel. 24-871, 25-061
Cesta JLA 2

FOTO MEISTERL na gorenjskem sejmu!

Komaj verjetno je, toliko prednosti na enem samem mestu! S pomočjo našega paviljona na gorenjskem sejmu možnost spoznati — in ceniti — najmlajšo celovško foto materialom.

Nihče ne ve bolje od nas, kako pomembno je, da so zadovoljni!

Nudimo vam ne samo komplet program vseh foto priponočkov, temveč še mnogo več!

- nizke cene
- garancije pri nakupu aparativ
- zamenjava starih naprav po dnevih — najvišjih cen
- 14-dnevno poskusno dobo, da boste gotovi, da pravilno izbrali
- popoln servis
- vrečke za pošiljanje filmov
- v delo sprejemamo tudi po pošti
- magnetofonska obdelava naročil v lastni hiši — servis
- prijazna in strokovna postrežba

**FOTO
MEISTERL**

FOTO MEISTERL
Bahnhofstrasse 55
Adlergasse 1
A-9020 Klagenfurt
tel. (04222) 314-30
tel. (04222) 867-47

Pri nas vam ni treba plačati nikakršnih davkov na vrednost kar vam prihrani čas, denar in trud!

ALPET
SKOPJA

PONOVNO ODPRTA
V HOTELU
TRANSTURIST

Od 8.8.1981 je ponovno odprt plavalni bazen v hotelu Transturist, za goste hotelov, tudi za vse ostale interesi. Cene enkratnega kupovanja koriščenja: za odrasle 40 din, za otroke 20 din. Abonmajska karta za mesečni čas 250 din. Za kalne skupine so pripravljene posebni popusti. Za obisk in vse ostale storitve upoštevajo se vse poroča kollectiv Transturist.

**Obiščite nas
na 31. Gorenjskem sejmu
od 14. do 24. avgusta 1981**

TOZD Veleprodaja
TOZD Maloprodaja
TOZD Gostinstvo
TOZD Trgovina Bled

Razstavljamo izdelke priznanih proizvajalcev
špecerijskega blaga in pijač

- ZITO — Ljubljana
- FRUCTAL — Ajdovščina
- PODRAVKA — Koprivnica
- KOESTLIN — Bjelovar
- DANA — Mirna
- MIRNA — Rovinj
- NEOPLANTA — Novi sad

Poslužujte se tudi storitev, ki vam jih nudimo v številnih prodajalnah in gostinskih obrah na Gorenjskem in v centralnem skladišču Naklo!

Golica Jesenice
TO Zarja

vam na 31. gorenjskem sejmu
v Kranju

nudi vse za vaš dom:

Pohištvo, belo tehniko, vrtne garniture in camp opremo, aktastične aparate in televizorje, glasbene instrumente, stavbno pohištvo, gradbeni material

- DOSTAVA DO DOMA
- STROKOVNA MONTAŽA
- SEJEMSKE UGODNOSTI

Obiščite razstavne prostore
Zarje

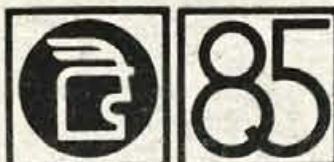
KOMUNALNO PODJETJE TRŽIČ
PRISTAVA 80

Razpisna komisija delavskega sveta ponovno razpisuje v skladu s statutom, drugimi samoupravnimi splošnimi akti in sklepom DS prosta dela in naloge:

1. vodja tehnično komercialno razvojne službe

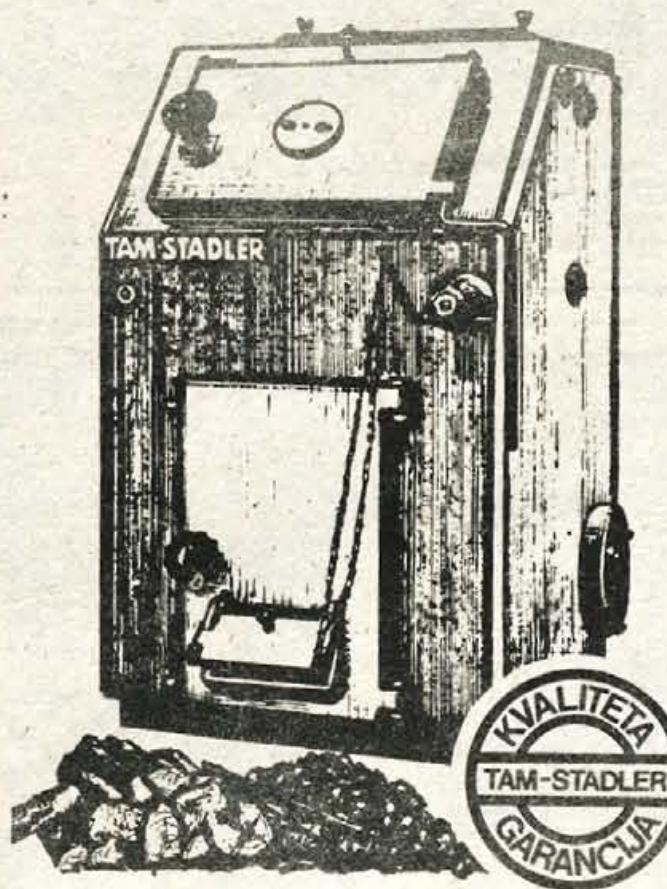
Mat mora poleg splošnih pojev določenih z zakonom in državnim dogovorom izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
ta izpoljuje splošne pogoje določene z zakonom in družbenim dogovorom o ureševanju kadrovske politike v občini Tržič
ta ima višjo šolo tehnične smeri ali srednjo šolo tehnične smeri
ta ima najmanj 2 oziroma 4 leta ustreznih delovnih izkušenj
ta je sposoben voditi in organizirati delo
ta ima ustrezne moralne politične vrline

ponudite s potrebnimi dokazili naslovite na Komunalno podjetje Tržič, p.o., Pristava 80 z oznako »za razpisno delo« v 15 dneh po objavi.
Bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem zbiranju

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
MERKUR KRAJN

**vam v času od 14.—24. 8. 1981
nudi izjemno priložnost nakupa
PEČI ZA CENTRALNO OGREVANJE
na trda goriva proizvajalcev:**

- TAM — STADLER
- FERROTHERM
- ITPP — RIBNICA
- ELTERM

Izkoristite ugodnost
24-mesečnega
brezobrestnega
posojila brez pologa!

Po običajnih prodajnih pogojih vam nudi tudi ostalo opremo za centralno kurjavo!

Podrobnejše informacije dobite v prodajalnah MERKUR v Kranju, Lescah, Ljubljani, Bledu, Škofji Loki, na Jesenicah, Gorenji vasi, Pivki (Postojna), Naklem, Radovljici in na Gorenjskem sejmu.

avtomobili

ZASTAVA

**osebni
dostavni
tovorni
specialni**

- Za vsakogar in za vse namene
- Uporabni, ekonomični, sodobni

Nakup avtomobila tudi po sistemu STARO za NOVO

Velika izbira tehnično brezhibnih rabljenih avtomobilov — po konkurenčnih cenah

Informacije in nakup na Gorenjskem sejmu od 14.—24. avgusta '81 pred halo A

**ZASTAVA AVTO
LJUBLJANA**

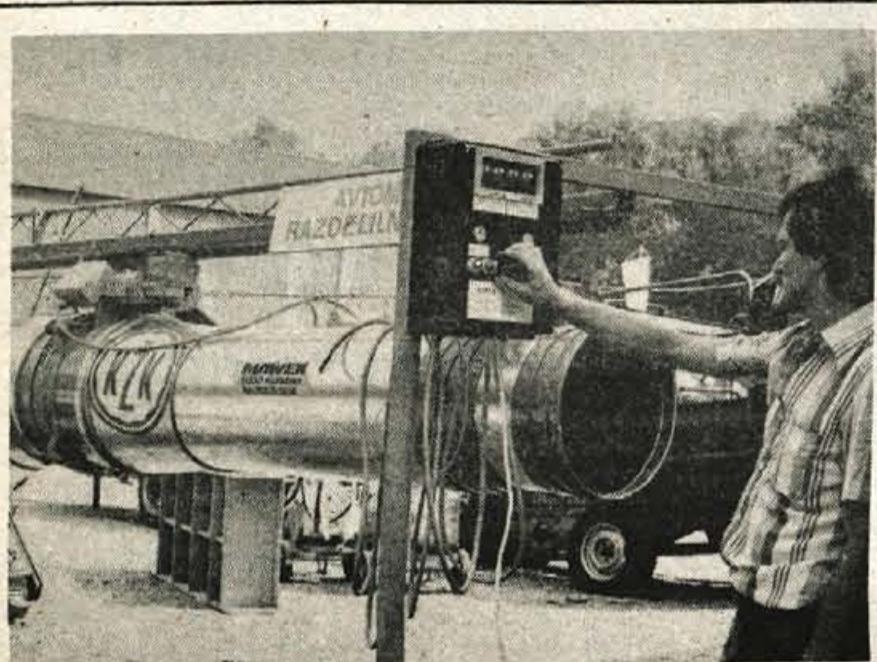

Priporočamo vam obisk v paviljonu Jožeta in Ivana Tomažinčiča iz Dobrave 24 b, Izola, kjer boste lahko izbirali med bogato izbiro čajnih mešanic in izdelkov iz zdravilnih zelišč. Ob obisku jima lahko zaupate svoje zdravstvene težave in dobili boste nasvet in kupili izdelek za njihovo ublažitev.

KOKRA-DEKOR, KRAJN, Koroška cesta 35

Razstavlja in prodaja na Gorenjskem sejmu v Kranju pohištvo proizvajalcev: MARLES, BREST, GORENJE, SVEA POSEBНОСТ jedilna garnitura DOMUS-LIPA, Ajdovščina merna za vsak bivalni prostor, dobava takoj. Brezplačna dostava do 30 km – potrošniško posojilo. Vabimo vas tudi na ogled širše izbire v Salon DEKOR Kranj, Koroška cesta 35. Solidna postrežba – ugoden nakup.

Novost v zastopniškem programu KŽK Kranj, TOZD Komercialni servis

Avtomatično usmerjevalno razdelilo za razdeljevanje krme v seniku. Proizvajalec MAWER-SUMAG (Avstrija). Naprava je zelo primerna in tudi potrebna pri puhanju suhega ali polsuhega sena v seniku. Enakomerna razpodelitev krme na seniku je še posebej važna pri dosuševanju.

Po večletni odsotnosti je na Gorenjskem sejmu v Kranju zopet največji potajoči živeti v Jugoslaviji

ZOO ANDREJ

zanimiv za otroke ter tudi za odrasle. Pokaže vam:

30 vrst opic, leve, tigre, leoparje, pume, himalajskega črnega medveda.

ATRAKCIJA SO ŠTEVLA VELIKE KAČE, med njimi ena dolga 6.50 m in težka 120 kg. Priporoča se zanj cenjeni obisk.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

razstavlja v njihovem ogleda vrednem paviljonu, izdelke svojih TOZD in razne druge pridelke iz območja dejavnosti članic iz SOZD KIT (Kmetijstvo, industrija, trgovina).

Priznani sir GAUDA, razne druge vrste sirov in ostalih mlečnih izdelkov. Jabolka iz nasada RESJE pri Podvinu. Semenski krompir RESY, SIRTEMA, DESIREE, JAERLA, SASKIA, BINTJE.

GOSTIŠČE ZLATA RIBA KRAJN

Marija Petrovič, Kranj, Sejnišče 1, tel. 23-284

Obiščite nas na Gorenjskem sejmu v Kranju v paviljonu JU. Postrežemo z raznimi jedili: kompletno kosilo, goibač, srbski prekmurski bograč, piščanec na ptujski način, kranjske klobase novke, vse vrste jedi na žaru.

Kraški pršut in kraški terter ter vse vrste okrepčilnih pijač. Gostišče Zlata riba že 10. leto sodeluje na Gorenjskem sejmu za prijetno počutje s solidno in hitro postrežbo gostov.

MARLES HIŠA – HIŠA ZA VSAKO ZEMLJIŠČE

Direktni telefon na razstavnem prostoru:
22-235

Obiščite nas na 31. gorenjskemu sejmu v Kranju od 14. do 24. avgusta 1981

Pila se je medica, jedla pa potica

Turistično društvo Slajka Hotavlje je v nedeljo že dvanajstič pripravilo semanji dan pod vaško lipo — Kazalo bi oživiti tudi druge prireditve

Pod vaško lipo na Hotavljah, ki sicer ni stoletna, stoji kamnita miza. Ob njej ima častni sedež nekdanji loski župan Zdravko Krivina, pobudnik številnih etnografskih prireditv na območju Škofjeloške občine.

Številni obiskovalci, muzej pa zaprt

Zakaj je sredi turistične sezone in ob sobotnem dopoldnevu zaprt muzej v Kropi? — Številni tuji obiskovalci so razočarano odhajali

Kropa — Kroparski muzej je nedvomno eden izmed najbolj zanimivih muzejev daleč naokoli in vsako leto ga obiščejo številni obiskovalci. Muzej je tudi prav dobro in lepo ter zanimivo opisan v številnih prospektih in v blejskih informacijah, ki jih izdajajo za tujce v raznih tujih jezikih. V teh informacijah tudi lepo piše, kdaj je muzej odprt in kaj si lahko v njem ogledajo.

Ni dvoma, da tuje turiste, ki so na Bledu ali v okolici, zanimajo turistične, etnografske in kulturne zanimivosti in si želijo ogledati tudi kroparski muzej. Ob primerem vodstvu in ob primerni obrazložitvi v samem muzeju bi nedvomno zapustili bogatejši za del naše zanimive zgodovine in bili bi nedvomno izredno zadovoljni.

A kaj, ko se tudi pri kroparskem muzeju očitno dogaja tisto, kar se dogaja marsikje drugje. Na pročelju muzeja lepo piše, kdaj so uradne ure in kdaj so odprta železno kovana vrata na stopnicah, ki vodijo v muzej, a če se tam pojavite povsem nepričakovano in nenapovedano, je vprašanje, če bo muzej odprt ali brez vsakega pojasnila kar lepo zaprt.

Bilo je minulo soboto, 15. avgusta, ura v kroparskem zvoniku je odzvonila enačna uro dopoldne. Pred muzejem je čakal avtobus, prazen, bili so številni tuji obiskovalci, ki so se pripeljali z osebnimi avtomobili. Potniki iz nizozemskega avtobusa — eden je že odpeljal — so se s kamerami sprehajali po Kropi in snemali tisto pač, kar se jim je zdelo dobrega posnetka vredno. Izstopali so in vstopali v delovno organizacijo UKO, kjer je tudi ob sobotah odprtih njihova prodajalna, kjer prodajajo kroparske kovane izdelke, nedvomno zanimiva ponudba. Kupovali so, da je kaj, manjše spominke, saj so le-tako lahko kupili nekaj zares izvirnega.

A kroparski muzej, zaradi katerega so verjetno prišli, je bil trdn zaklenjen, kljub temu, da je pisalo, da je odprt do 13. ure. Kljukali in kljukali smo na kovano kljuko, a odziva ni bilo. V zgornjem prostoru je bilo odprtlo okno in to je bilo tudi vse. Se gostišče poleg muzeja je zaprto.

Kaj smo hoteli? Odpeljali smo se nazaj, ne da bi nam kdorkoli povopal, da je streljal dalje izredno zanimiv vigenjc, ne da bi vstopili v muzej.

Kaj je res vse to potrebno zdaj, v turistični sezoni, da se muzej dopoldne odpira in zapira tedaj, kot se komu zlubi? Če je že oskrbnik kam nujno odšel, naj bi pustil vsaj slovensko sporočilo, da ga toliko in toliko časa ne bo. Tako pa nič ne veš: ali ga ne bo pet minut ali ga sploh ne bo?

Muzeji radovljische občine, ki skrbijo za kroparski muzej, bi pa že morali poskrbeti, da je muzej v sezoni odprt, tako, kot je treba. Naj se zdaj v turizmu pritožujemo še nad tem, da gostom niti muzej nočemo več odpreti?

D. Sedej

Prvo nedeljo po sv. Lovrencu, ko je godoval vsaki parton, je bil njega dne na Hotavljah semanji dan. Začel se je dopoldne s prodajo živine in se nadaljeval popoldne s splošnim veseljem. Štanti, kjer so prodajali medene srčke in druge dobrote in rajanjem pod vaško lipo. Pa so se pred dobrimi dvanajstimi leti domačini dogovorili, da bi kazalo stare običaje obnoviti in prikazati ljudem, kako so se znali že v starih časih poveseliti, ko je bilo kočanje konec in se še niso začela jesenska dela in kako so znali proslaviti praznik krajevnega partona. Še preden je bilo ustanovljeno turistično društvo, ki letos slavi desetletnico delovanja, so že prizadevni krajanji pripravili prvi semanji dan pod vaško lipo, v nedeljo pa je bil že dvanajsti.

Ceprav je sobotni večer slovenskih podoknic odpadel, v nedeljo obiskovalcev ni manjkalo. Že dopoldne je bilo okoli vaške lipe veselo in prava povorka obiskovalcev se je vila za domačima godecma Francem Justinom-Troho, ki je piskal na klarinet in Jožetom Jezerškom-Ceglarjevim Jožetom, ki je igral na harmoniko. Iz instrumentov namreč znata ljudska godca izvabiti prav takšne melodije, kot so jih pred tridesetimi leti igrali na ohcteh in vaških praznovanjih.

Ob lipi stoji kužno znamenje, ki ga je turistično društvo po navodilih spomeniškega varstva, obnovilo leta 1971.

Se več obiskovalcev je bilo popoldne, saj je bilo ob vročem popoldnevu prijetno posedeti v senci sadovnjaka in je za ples igral ansambel Ivana Ruparja, domačini pa so stregli z medico in potico. Žal pa tako velikega obiska niso pričakovali in je tako potice, kot medenih srčkov vse prehitro zmanjkal. So pa zato bolj pridno vrteli raženj in tako novemu obiskovalcu ni bilo potrebno lačnemu izvasi.

Semanji dan pa je le ena od prireditv, ki jih znajo pripraviti hotavljski turistični delavci. Pred leti je bil zelo znan »smojkarski dan«, ki je bil zadnjo januarsko nedeljo, vendar je prireditev po besedah Janka Struma, dolgoletnega tajnika društva, postala prevelika in prezahetna pa tudi predraga za domače društvo. Tudi pustna povorka je imela vedno veliko občudovalcev. Prav zato bi kazalo dati Hotaveljcem več podpore ali pa naj bi organizacijo prevzela občinska turistična zveza.

L. Bogataj

Sreča opoteča

Za srečo pravijo, da je še kako opoteča, pa vendarle gneča v kranjski »prodajalni sreči« (v bližini pošte) dokazuje, da so eksprese loterija, loto, športna napoved in srečke rednega in izrednega kola izredno priljubljene med ljudmi. Podobno in najbrže nič drugače ni tudi v ostalih prodajalnah Loterijskega zavoda Slovenije v Škofji Loki, Žireh, Tržiču, Radovljici, na Bledu in Jesenicah. Na Gorenjskem so imele le-te v prvem letodelnjem polletju več kot 20 milijonov prometa in v vsej Sloveniji okoli 250 milijonov dinarjev ali kar 88 odstotkov več kot v istem lanskem obdobju. Igre na srečo so hkrati tudi denarni vir različnim socialno-humanitarnim in telesokulturnim organizacijam. Prve so v letodelnjih šestih mesecih na ta način obogatile svoj proračun za 34 milijonov dinarjev in druge za devet milijonov.

Kakšne so cene sreč, kolikšni so dobitki, so igre na srečo le konjiček ali tudi strast — o tem smo povprašali naše sogovornike.

Slava Gorjanc, uslužbenka Loterijskega zavoda Slovenije v Kranju: »Cene sreč rednega in izrednega kola so letos enkrat dražje kot lani. Zdaj je zanje treba odšteti 30 oziroma 40 dinarjev. Srečke eksprese loterije so po 20 dinarjev, športna napoved stane glede na število vplačanih kombinacij od 8 do 32 dinarjev. Namesto dvanajstih je pri tej igri od 27. kola dalje (od začetka julija) na listku trinajst parov. Skupnost jugoslovanske loterije se je za to odločile zaradi prevečlikega števila majhnih dobitkov. Gneča v prodajalni je v petkih in v sobotah, ko ljudje vplačujejo srečke in kombinacije športne napovedi in loto; obenem izplačujemo takrat tudi dobitke. Med igralci sreč« prevladujejo moški srednjih let, večina med njimi je stalnih. Petnajst let delam tod, prav toliko let spremjam igro sreč med upanjem in resničnostjo. Že pred več leti sta slast sreče okusila dva kranjska poštarja, ki sta zadebla po 130 in 90 tisoč dinarjev. Letošnji največji dobitek je vreden 30 tisoč dinarjev.«

Jože Zevnik iz Hrastja: »Moje veselje je športna napoved, na kateri igrat redno že dvajset let.«

C. Zaplotnik

let. V zadnjih treh, štiri nisem imel izgube, četudi nisem zadel večjih več. Sedanji dobitki so bili manj tisoč dinarjev. Prejšnjo leta mi je dvanajstica »vrgla« dinarjev, v zadnjem jarem koli sem na enajstici zadel dinarjev. Ce mi pari na vedenem listku ustreza, vse več kombinacij, drugače nikoli več kot za 300 dinarjev. Nogomet vseskozi z navdušenjem spremjam, da pa ni del preskušam še srečo in del tudi znanje. Treba je prekakovost in formo posamezne moštva, sicer ni mogoče vedovati. Veliko tega preberi EHO — listu Loterijske skupnosti Jugoslavije in v Spodnjih novostih.«

Lojze Babnik iz Kranja: na srečo so mi veselje, ko ne pa kakršnakoli strast, ki zasvojila in zasvajala. Sto dinarjev namenim za igre in živinskoga proračuna in niso glede ali dobim ali ne. Takole menim: glavni dobitki veliki in kdo igra, lahko upa. Bom dočakal srečo in tega ne ve niti računal. Loterijskem zavodu. Sestavim na športni napoved let igrat loto, včasih kupim srečke rednega in izrednega. Koliko sem zadel v tem sprašujete. Malo. Lahko bi da mi igranje prisada. Toda tudi veselje in niso upanje.«

kovinotehna

TOZD TEHNIČNA TRGOVINA
BLAGOVNICA FUŽINAR — Jesenice

VSE ZA VAŠ DOM

- široka potrošnja
- ogrevalna tehnika
- akustični aparati

● sejemske cene ● dostava do doma ● potrošniško posojilo

Telefon na razstavnem prostoru 064-28-692